

De Kindervriend.

onder Redactie
van
J. Stamperius.

Fietje Jonkers

EN

HAAR VRIENDEN

DOOR

CHARLES KRIENEN

—

Tweede Druk.



FIETJE JONKERS EN HAAR VRIENDEN.

FIETJE JONKERS

EN

HAAR VRIENDEN,

DOOR

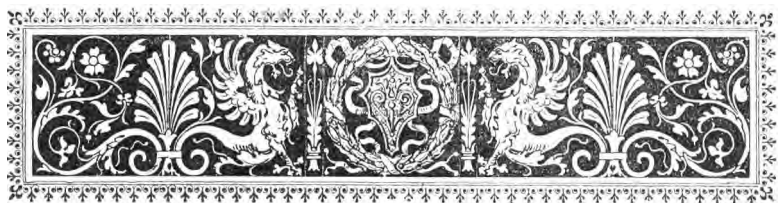
CHARLES KRIENEN.

TWEEDE DRUK.

Geïllustreerd.



LEIDEN. — A. W. SIJTHOFF's UITG.-M^t.



EERSTE HOOFDSTUK.

Het was een zomeravond. De zon had den ganschen dag op de aarde geschenen. Doch nu was zij weg. Heel in de verte was ze achter een bosch weggedoken.

Stil was het op het kleine dorpje; zóó stil, dat men in de verte het rollen van den trein kon hooren. De menschen zaten met de ramen hoog open in hun kamers of buiten voor de deur. Zij hadden den ganschen dag hard gewerkt. Ze waren moede en praatten weinig. De moeders lieten de breikous rusten op haar schoot; de mannen rookten zwijgend hun pijp. Hier en daar klonken vroolijke kinderkreten in den stillen avond.

Voor de deur van een klein huisje zat een man. Hij zat een weinig voorover, met de handen op zijn knieën. Zoo nu en dan richtte hij zich op, en wreef zich vergenoegd de handen.

„Mooi, o, hoe mooi,” zei hij dan.

Wat vond die man zoo mooi?

Hoor, hoog boven hem in de linde zingt een vink zijn avondliedje in zachte toontjes. Het klinkt zoo zacht, het klinkt zoo lief in den stillen avond.

De man, die daar zat, was een blinde. Hij kon den mooien hemel en de mooie bloempjes niet meer zien. Al sinds vele jaren niet. Maar hooren kon hij de lieve geluiden om hem heen. En, hij hield zoo-

van mooie tonen. En van geluk en blijheid lachte hij in zijn baard en knevel, als hij de vogeltjes hoorde zingen.

Wist het vinkje in de linde, dat de blinde elken avond naar zijn toontjes kwam luisteren? Nu hield het vinkje met zingen op. Een laatsten krachtigen toon; en wip! sprong het bij het nestje, waarin zijn jongen zaten. Een poosje later was het vinkje in slaap.

Nu was het geheel stil om den blinde. Alleen het windje zong nog met de lindeblaadjes een fluisterend avondlied.

Doch, het bleef niet lang stil. Daar kraakte iets op de kiezelsteentjes vóór het hek, dat de woning omgaf. De blinde luisterde scherp toe. Het geluid kwam nader. Het geleeke veel op het getrippel van kleine kindervoetjes.

„Wie is daar?” vroeg de blinde.

Geen antwoord volgde. Tot driemaal toe herhaalde hij zijn vraag:

„Wie is daar?”

De blinde stond op en liep met de handen voor zich uitgestrekt op het geluid toe, dat meer en meer naderde.

„Is daar een kindje?” vroeg hij, en bleef staan. Het snerpen der kiezelsteentjes had opgehouden.

„Kom maar hier, kleine!” riep de man, zijn armen uitstreckende, „kom maar hier, mijn beste kindje!”

Eensklaps klonk een luide snik in de onmiddellijke nabijheid van den blinde. Een tweede en derde volgde en schreiend en snikkend liep een kind weg, luid roepende: „Moe, moe!”

Het kind, dat wegliep, was Fietje, het dochttertje van mijnheer en juffrouw Jonkers. Bedroefd schreiend liep zij de kamer in.

„Wat is er, lieveling?” vroeg haar moeder.

„Moe,” schreide de kleine, „moe, daar buiten is een gekke man. Ik ben zoo bang voor hem.”

„Waar dan, mijn kindje?” vroeg haar vader.

„Ginds, voor het huis van Willems.”

„Neen, Fietje, dat is geen gekke man,” zei moeder, „die man is blind.”

„Blind?” vroeg Fietje, en veegde met haar schortje de traantjes af, die biggelden langs haar wangen.

„Wat is dat: blind, moe?”

„Die man kan niet zien,” antwoordde vader, „o, die man is zoo ongelukkig.”

„Neen,” zei Fietje, „dat is een leelijke man. Ik ging naar hem



toe en hij kwam op mij aan. Hij hield zijn armen vooruit. Ik geloof, dat hij me slaan wou.”

„Neen, mijn engel, die man doet niemand kwaad.”

„Waarom liep hij dan met zijn armen vooruit op mij toe?”

„Om te voelen, waar hij loopt, kind,” zei vader.

„Kom, laten we maar eens naar hem toe gaan. Je zult zien, hoe lief en aardig die man is.”

Vader stond op en vatte Fietje bij de hand, om met haar naar den blinde te gaan.

„Neen, neen, pa,” schreide Fietje, „neen, ik wil niet mee; ik ben zoo bang, dat hij me kwaad zal doen.”

En smeekend keek Fietje haar vader aan.

Fietje's ouders trachtten haar gerust te stellen, doch het gelukte hun niet.

Het kind durfde niet meegaan naar den man, die met de handen vooruit op haar was toegelopen.

De blinde zat weer op zijn bank.

„Arm kind,” zei hij tot zich zelf, „arm kind! Ik zou je geen kwaad gedaan hebben.” En zuchtend voegde hij er bij: „Ik houd zooveel van ze, en ze loopen voor me weg. Maar we zullen wel goede vrienden worden.”

Het werd al stiller en stiller op het dorp. Het vinkje sliep reeds geruimen tijd; het maantje stond hoog aan den hemel. De vensters der huizen waren gesloten. Fietje sliep in haar ledikantje en droomde van een leelijken man, die haar grijpen wou.

De blinde zat nog op de bank en luisterde naar de zachte tonen van het lied, dat de nachtegaal zong in het dichte bosch ver achter het huis.

„Oom,” riep een stem achter hem, „komt u binnen? De klok heeft al tien geslagen.”

„Ik kom, mijn jongen,” antwoordde de blinde. Dit zeggende, stond hij op en liep, voetje voor voetje, het huis in.

De blinde, met wien gij nu al eenigszins bekend zijt, heette Willems. Hij woonde nog niet lang op het dorpje. Een paar dagen geleden was hij uit de stad gekomen, waar hij vele jaren had gewoond. Zelf kon hij den kost niet verdienen. Vele jaren had hij bij zijn zuster in Den Haag gewoond. Doch, daar deze al geruimen tijd ziek en sukkelend was, had de familie het beter gevonden, den blinde bij zijn broer te doen inwonen.

De blinde had dadelijk toegestemd. Zijn zieke zuster wilde hij niet langer tot last zijn. De meeste menschen van het dorp wisten wel, dat er een blinde bij Willems woonde. Ze wisten ook, dat hij een broer van den kruidenier was. Verder wisten ze niets van hem.

Kleine Fietje had hem ook al gezien, toen ze speelde met haar vriendinnetje Marietje in den tuin. Ze had zelfs gevraagd: „Wie is die man?” Marietje had het hoofd geschud en gezegd: „Ik weet het niet.”

En ze hadden doorspeeld en niet gelet op den blinde, die den ganschen dag luisterde naar de vroolijke kinderstemmetjes om hem.

O! hij had zoo graag eens met de kleintjes gespeeld. Hij had ze zoo graag in zijn armen gedrukt en op zijn knieën gezet. Maar het kon niet. De kinderen kwamen niet bij hem. Roepen kon hij ze ook niet. Hij woonde nog zoo kort op het dorp. Hij kende niet eens hun namen. De blinde verlangde zoo, eenige kinderen te kennen.

En nu was Fietje bijna bij hem geweest.

„Wie is daar?” en „Dag, mijn kindje!” had hij geroepen. En het kindje was weggelopen, schreiend en snikkend.

Een deel van den nacht peinsde de blinde, hoe hij de vrees van de kleine zou overwinnen. Eindelijk had hij iets gevonden. Van zijn neefje, een jongetje van acht jaar, zou hij een mooie prent vragen. Die zou hij de kleine geven. Dan zou ze wel bij hem blijven, om wat met hem te babbelen.

De blinde stond reeds vroeg op.

„Ik houd zooveel van de zon,” zei hij altijd tot de menschen.

„Van de zon?” vroegen de menschen dan ongeloovig, „u kunt de zon toch niet zien?”

„Neen,” zei hij dan, „ik kan dat mooie licht niet meer zien; maar ik kan toch wel zien, of het licht of donker om mij is, want ik ben niet stekeblind. En voelen kan ik ook de heerlijke warmte. Als ik de warmte der zon voel en ik hoor de vogeltjes in de boomen, en ik riek den geur der bloempjes, dan ben ik zoo gelukkig.”

De meeste menschen op het dorp geloofden het niet. Er had nog nooit een blinde op het dorp gewoond.

Blind en gelukkig, neen, dat vonden de menschen onmogelijk.

„Hij zegt het maar,” zeiden ze, om de menschen om hem heen niet verdrietig te maken. Die arme stumperd!”

Toch hadden de menschen groot ongelijk. En toen de blinde eenigen tijd op het dorp woonde, wisten ze wel beter. Het eerst wisten het de burenen, die hem 's morgens hoorden zingen.

„Hoor, de blinde zingt,” riepen ze dan. „Hoor, hoe hij zingt, de arme man!”

De burenen konden het maar niet begrijpen. „Blind en vroolijk,” zeiden ze; „blind en gelukkig, we hadden het nooit kunnen denken.”

Kleine Fietje van mijnheer Jonkers speelde daags na het zooeven vertelde buiten. Marietje moest thuis blijven. Ze had hoofdpijn. Moeder had gezegd, dat ze koorts had en volstrekt de kamer niet mocht verlaten. Nu, daarin had moeder groot gelijk. Marie vond het wel niet en wilde naar buiten, om met Fietje te spelen. Doch moeder verbood het haar ten strengste en Marie moest gehoorzamen.

Al spelende was Fietje het huis van Willems genaderd. De bank was leeg.

„Waar zou die leelijke man zijn?” dacht Fietje. En angstig keek ze om zich heen, of hij zich niet hier of daar verborgen hield.

Op den hoek van het huis van Blom, den timmerman, zag ze iemand staan. Ze herkende in hem dadelijk den blinde. Eerst wilde ze wegllopen, doch ze bleef op het zien van een paar jongens nieuwsgierig staan.

De jongens stonden niet ver van den blinde. Fietje zag, hoe de een den ander iets in het oor fluisterde en hoe ze toen een langen paal van den grond tilden, dien ze op een kleinen afstand voor den blinde over den weg hielden.

De blinde liep verder, voetje voor voetje. Hij naderde den paal. Met zijn borst liep hij er tegen.

Denkende, dat hij van den goeden weg was afgedwaald, deed de blinde een paar passen achteruit en liep toen in schuinsche richting verder. Zoo voortlopende bereikte hij den berm van den weg. Op dien berm lagen steenhoopen. De arme man zag den grooten steenhoop, vlak voor hem, natuurlijk niet en hij viel voorover met zijn borst op de steenen.

Luid lachend gooiden de jongens den paal neer en liepen weg.

Dit alles zag en hoorde Fietje. Ze hoorde de jongens lachen, ze zag den blinde vallen en weer opstaan en vergeefs in het rond op den grond tasten naar zijn pet, die gevallen was.



Vlug liep Fietje op den man toe. Ze raapte zijn pet op en vatte hem bij de hand.

„Kom maar mee,” zei ze.

„Dag,” zei de blinde en toen hij aan het kleine handje voelde, dat een kind hem uit den nood kwam redden, voegde hij erbij:

„Dag, mijn beste kindje, kom je mij helpen?”

„Ja,” zei Fietje, „die leelijke jongens.”

„Je bent een lief kind, hoor,” zei de blinde. „Weet je wel, waar ik woon?”

„Jawel,” antwoordde Fietje; „op de bank.”

„Ja, juist; op de bank,” lachte de blinde „En hoe heet jij?”

„Fietje,” zei de kleine, die volstrekt niet bang meer was voor den leelijken man.

„Fietje,” herhaalde de blinde verwonderd. Hij herinnerde zich, dat zijn broer gisteravond, toen hij het voorval had verteld, gezegd had: „Dat is Fietje geweest, het dochttertje van mijnheer Jonkers.”

„Wel komaan,” ging de blinde voort; „dat treft. Ik heb iets moois voor Fietje in mijn zak. Als we op de bank zitten, zal ik het je laten zien. Zie je graag mooie prenten?”

„Ja, heel graag,” antwoordde het kind. „Ik heb ook een mooie prent thuis. Daar sta ik op en paatje en moe ook.”

„Hier is het hek,” zei Fietje en leidde den man het smalle bestrate paadje op. Weldra zaten ze samen op de bank.

De blinde haalde de prent uit zijn zak en reikte haar aan Fietje over.

„O, hoe mooi,” riep Fietje uit, nadat ze de prent had opengevouwen. „Kijk, daar staat een paard, en nog een, en nog een. Zie, een jongen zit bovenop een koe.”

Wel vijf minuten babbelde ze door en schudde met haar kleine beentjes heen en weer.

„Wat is dat nu?” vroeg ze en wees op een poppetje, dat een oud vrouwtje met een breede muts moest verbeelden.

„Dat weet ik niet,” antwoordde de blinde.

„Niet?” vroeg Fietje verwonderd; „kijk dan eens goed.”

„Ja, mijn kind; dat zou ik graag voor je willen doen; maar ik kan niet meer zien. Vroeger, toen ik zoo klein was als jij, kon ik ook die mooie prenten zien.”

„Hoe jammer,” zei Fietje, en ze had innig medelijden met den armen man, die niets kon zien van de mooie prent.

„Wat doet u met die prent?” vroeg ze nieuwsgierig.

„O, daar doe ik zooveel mee,” antwoordde de blinde.

„Wat dan?”

„Wel, die geef ik aan kleine kinderen,” antwoordde de blinde.

„Hé!” riep Fietje verheugd uit.

„Ja, mijn kind. Deze prent is voor jou.”

„Voor mij!” juichte Fietje en ze sprong van de bank en aaide den blinde met haar kleine handje over de gebaarde wangen.

Dat deed ze ook, als ze lief was tegen vader en moeder.

Vlug vouwde Fie de prent op.

„Ik loop gauw naar Moe en Marie,” riep ze uit.

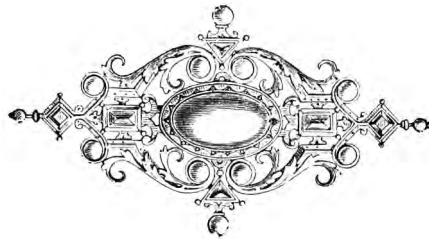
„Doe het maar,” zei de blinde. „Geef me nu een hand en kom nog eens gauw weer bij me. Zul je dat doen?”

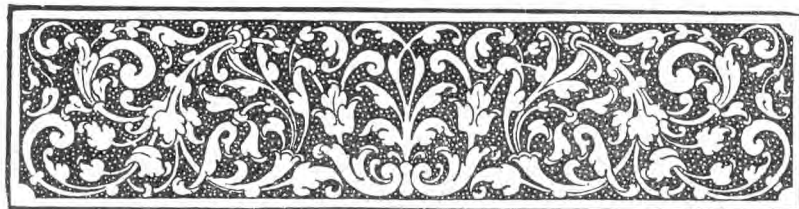
„Ja,” antwoordde Fietje; „heel vaak.”

En ze sloeg haar arm om den hals van den blinde en kustte hem.

Toen liep ze vlug naar huis.

Tranen blonken op dat oogenblik in de glanslooze oogen van den blinde.





TWEEDE HOOFDSTUK.

Fietje was ruim vier jaar, toen ze met den blinde kennis maakte. Zusjes of broertjes had zij niet. Ze verlangde wel erg een zusje of broertje te hebben. Marie had ook een broertje. Fietje benijdde haar er om.

Eens zaten ze samen in het prieeltje achter Marie's huis. Wat hadden ze het druk! Waarover? Wel, ze trachten uit te maken, wie van haar beiden de rijkste was. Nu, dat was dan ook lang geen gemakkelijk werk.

„Ik heb een pop, die slapen kan,” zei Fietje.

„En de mijne heeft echt haar,” liet Marie er dadelijk op volgen.

„Nu, dat is gelijk, meende Fie.

„Maar ik heb een locomotief, die rijden kan,” riep Marie uit, blijde iets te kunnen opnoemen, dat Fietje niet had.

Fietje stond eerst verlegen. Doch spoedig wist ze iets nieuws op te noemen.

„Ik heb een kanten jurkje voor mijn pop gekregen; o zoo mooi,” riep ze uit.

Wie zou het winnen? Het gansche huis waren de kleintjes al door geweest.

„Maar ik heb een broertje,” riep Marie eensklaps vol blijdschap uit, „en jij niet.”

Dat was waar. Fietje schrok ervan, toen ze het hoorde.

Waarom had zij ook geen broertje?

„Pa, ik wil graag een broertje hebben,” zei ze, toen ze thuis kwam.

„Zoo, kind,” zei Pa.

„Ja pa, heel graag. Marie heeft ook een broertje, waarom heb ik er geen?”

Pa lachte en keek moe eens aan.

„Waarom zou je graag een broertje hebben, Fietje?” vroeg haar moeder.

„Ik wil met hem spelen en ik wil hem wiegen en ik wil even rijk zijn als Marie,” antwoordde Fietje.

„Zoo,” lachte moe; „vind je het wiegen zoo prettig?”

„Ja moe. Marie vindt het niet prettig. Als ik bij haar ben, en zij moet wiegen, vraagt ze altijd, of ik het doen wil.”

„En verveelt het je nooit?” vroeg vader.

„Neen, ik zing er bij.”

„En wat zing je dan?” vroeg moe nieuwsgierig. „Ken je een mooi wiegeliedje?”

„Ja, moe.”

„Nu, zing het dan eens, Fietje.”

Fietje zong nu:

Een ezel liep eens in het bosch

I — a — I — a — I — a.

Hij balkte er geducht op los

I — a — I — a — I — a.

„Houd op, Fietje, houd op!” riepen vader en moeder, die zich tranen lachten; „is dat nu een wiegeliedje? En wat een wijs! Hoe kom je er aan?”

„Wel moe,” antwoordde Fie, die niets van vaders en moeders lachen begreep; „dat versje heeft Jan ons geleerd.”

Jan was de knecht van Marie's vader, die bakker was.

„Maar dat is geen wiegeliedje,” zei moeder.

„Een wiegeliedje moet zacht zijn. Als jij zingt: „ia — ia”, zal broertje wel nooit inslapen.”

„O neen, neen!” riep Fietje beslist. „Het is een goed wiegeliedje; broertje slaapt altijd heel gauw in.”

„Als je nu zelf een broertje hebt, moet je het voor hem ook zingen, hoor. Pa en ik willen dan wel eens zien, of broertje er gauw bij inslaapt.”



Fietje beloofde het.

Elken morgen ging Fietje naar de bewaarschool. De juffrouw en de kinderen hielden veel van haar. Ook Fietje mocht alle kinderen en vooral de juffrouw gaarne lijden. Als ik zeg alle kinderen, dan moet ge Manus Pruik er niet bij rekenen. Van

hem hield Fietje in het geheel niet. Op de speelplaats speelde zij nooit met hem; ze sprak zelfs nooit tegen hem. De juffrouw had het nog niet opgemerkt, dat er iets tusschen Fie en Manus was. Doch op zekeren dag zou de juffrouw het merken.

Zij gaf, wat ze dikwijls deed, den kinderen een andere plaats.

„Manus,” zei ze, „ga jij maar bij Fietje zitten.”

Manus klom dadelijk de bank uit om zijn plaats naast Fietje in te nemen.

Doch, toen Manus bij de bank aankwam, was Fietje verdwenen. Zoodra ze de juffrouw hoorde zeggen: „Manus naast Fietje,” was ze uit de bank gesprongen.

„Wat doe je, Fietje?” vroeg de juffrouw, die er niets van begreep.

„Ik wil niet bij Manus zitten,” antwoordde Fietje.

„Waarom niet, kind?”

„Neen juffrouw, neen,” hilde Fietje eensklaps.

Een lang gesprek tusschen de juffrouw en Fietje volgde, doch de juffrouw wist de kleine meid niet te bewegen, haar oude plaats naast Manus in te nemen.

Wat had Fietje toch tegen Manus Pruik? De juffrouw begreep het niet. Ze vond het geval zeer zonderling.

De vader van Manus Pruik was schapenscheerder. Ieder voorjaar ging hij naar de boerderijen in den omtrek van het dorp om de schapen te scheren. Schapen hebben immers een dikke vacht van wol op het lichaam. Als het warm wordt, moet die vacht afgeknipt worden, anders zouden de schaapjes het te warm hebben in den heeten zomer.

Sommige menschen op het dorp hadden ook een schaap. Eens had Fietje den scheerder druk bezig gezien, naast de schuur van den timmerman. Het schaap, dat hij schoor, lag op den grond, den hals lang uitgerekt. Het beest spartelde geweldig en blaatte bij tusschenpoozen zoo droevig, dat Fietje innig medelijden met het arme dier kreeg. En toch ging Pruik maar door met het beest te scheren, hoe het ook blaatte en spartelde.

Fietje kon het niet langer aanzien. Schreiend liep ze naar Marietje, wie zij het geval vertelde. Marie begreep er ook niets van en vond, evenals Fietje, dien Pruik een leelijken man. Doch Marietje had het zelf niet gezien en wat men zelf niet gezien heeft, vergeet men gauw, niet waar? Maar Fietje had het wel gezien en zij zou het niet gemakkelijk vergeten.

„Pruik is een leelijke man, pa,” zei ze 's avonds; „Pruik knipt de schapen dood.”

Vader vertelde haar, dat het heel goed was van Pruik en Fietje geloofde het eerst. Doch eensklaps vroeg ze:

„En waarom spartelde het schaapje dan, pa, als het geen pijn had?”

Fietje kon het haar pa soms geducht lastig maken met vragen.

Pa legde Fietje nog het een en ander uit, en Fietje begreep het ook wel, doch bleef Pruik een leelijken man vinden.

Nu had Pruik een langen baard en rimpels in het gezicht. Dit

was wel geschikt om Fietje in haar meening te versterken, dat Pruik een leelijke man was.

Als de juffrouw van de bewaarschool dit alles geweten had, zou ze zeker begrepen hebben, waarom Fietje niet naast Manus Pruik wilde zitten.

Doch Fietje en Pruik zouden spoedig goede vrienden worden.

Fietje was al grooter geworden en ook wijzer. Ze deed reeds boodschappen voor moeder en dikwijls ook voor den blinde.

Eens kwam ze, zonder het te weten, langs het huis van Pruik. Ze wist niet, dat in die woning meer dan één gezin huisde. Kaatje Bruin en Doris Derksen woonden er, dat wist Fietje wel. Maar dat het achterhuis en een deel van de zijwoning door Pruik waren gehuurd, was ons meisje onbekend.

Bij de achterdeur lagen eenige jonge poesjes, op en door elkaar in een platte mand, die in de zon was gezet. Fietje hield veel van dieren. Ze zetten het korfje, dat ze droeg, neer en liep op de diertjes toe. „Poesje, poesje,” riep ze.

Bij het mandje gekomen, bukte ze zich en nam een der bovenliggende diertjes er uit. Ze streelde het zacht kreunende beestje over den rug.

Eensklaps kwam er een man om den hoek. Het was de leelijke Pruik met zijn langen, bruinen baard. Fietje schrok. Haar hartje klopte geweldig. Ze zou stellig hard zijn weggelopen, als de leelijke man niet zoo dicht bij haar geweest was. Nu moest Fietje wel blijven staan, al beefde zij ook nog zoo.

Glimlachend kwam de man nader. Fietje zag het niet, want zij durfde hem niet aankijken.

In haar angst drukte Fietje het kleine poesje zoo hard, dat het arme beest pijnlijk miauwde.

Doch Fietje hoorde het niet; ze dacht alleen aan den leelijken Pruik, die de schapen „doodknipte”.

„Dag, beste meid,” zei de man lachend; „hou je zooveel van kleine katjes?”

Fietje schrok eerst van de vriendelijkheid van den leelijken man, doch toen deze er bij voegde: „Dat vind ik aardig, hoor,” toen hief

ze voor het eerst haar oogen tot Pruik op. Deze knikte haar vriendelijk lachend toe.

Nu was alle vrees bij Fie geweken.

„Waar is de oude poes?” vroeg ze en keek den grooten man vrij moedig aan.

„Ik weet het niet,” antwoordde Pruik. „Ze is al eenige dagen weg. Ik vrees, dat ze gevangen gehouden wordt. Misschien is ze wel doodgeschoten.”

„Arm dier,” dacht Fietje.

„Wie geeft dezen kleintjes nu eten?” vroeg ze.

Pruik lachte even en zei: „Ga eens mee naar de keuken, dan zal ik je laten zien, wie de diertjes grootbrengt.” Dit zeggende vatte hij de mand op en ging, door Fietje gevolgd, de keuken in.

Hier gekomen, vroeg hij: „Hoe heet jij, kleine? Ik heb je al dikwijls gezien en weet niet eens je naam.”

„Ik heet Fietje Jonkers,” antwoordde ze.

„Ga je ook op de bewaarschool?” vroeg Pruik.

Fietje antwoordde nauw hoorbaar „ja” en bloosde. Ze dacht aan Manus, met wien ze nooit speelde en bij wien ze niet zitten wilde.

Pruik haalde uit de kast een fleschje en een glazen spuitje met een elastieken bovenstuk.

„Dit is een klein spuitje,” zei hij. „Zie eens, wat ik er mee doe.”

Dit zeggende stak hij de spitse punt van het spuitje in de melk. Toen hij het er weer uittrok, was het ten deele met de witte vloeistof gevuld.

Hierop nam Pruik een der poesjes uit het mandje, legde haar op den rug op zijn knie en druppelde het heel voorzichtig de melk in den bek.

Het kleine diertje likte met zijn tong en kreunde zacht.

„Dat is aardig,” lachte Fietje.

„Heb jij ook een poes, Fietje?”

„Neen,” antwoordde de kleine en hield het dier, dat ze nog altijd in haar arm hield, aan Pruik voor.

„Nu de mijne,” vroeg ze.

„Ze krijgen allen hun deel,” antwoordde de man en voegde er lachend bij: „Eerst zal ik die van jou wat geven.”

Toen hij het tweede diertje drinken liet, vroeg hij: „Zou je wel een poesje willen hebben?”



„Graag,” antwoordde Fietje.

„Als ze grooter zijn, zal ik je er een brengen,” zei de man en legde het zacht snorrendiertje weer in de mand bij de andere kleintjes.

„Dank u wel,” zei Fietje, gaf Pruik een hand, elk der diertjes een aaitje en liep toen vroolijk heen.

Sedert dien dag woonde er niemand op het dorp, voor wien Fietje bang was.

En op de bewaarschool speelde ze voortaan heel dikwijls met Manus en wilde ook wel naast hem zitten.

De juffrouw was er recht over in haar schik. Ze is echter nooit te weten gekomen, waarom Fietje dien dag niet naast Manus in de bank wilde zitten.





DERDE HOOFDSTUK.



ietje was zeven jaar geweest. De kleine bewaarschool had ze verlaten en bezocht al ruim een jaar de groote school.

Op een middag kwam ze springend de huiskamer in, om moeder de mooie prent te laten zien, die ze van de juffrouw gekregen had. Doch een vrouw met een witte muts op beduidde haar, dat zij stil moest zijn.

„Sss-tt,” zei ze en hield haar vinger op den mond.

„Wat is er, vrouw Rutten?” vroeg Fietje verwonderd.

„Je moet heel stil zijn, Fietje,” antwoordde de vrouw. „Je hebt een broertje gekregen en je moeder is ziek.”

Fietje's vreugde was op dat oogenblik grooter dan haar medelijden met zieke moetje.

„Mag ik broertje zien?” vroeg ze.

„Kom mee,” antwoordde vrouw Rutten.

In de slaapkamer stond een wieg. Een klein poppetje werd er uitgenomen en vlak voor Fietje gehouden.

„Wat is hij rood, vrouw Rutten,” riep Fietje teleurgesteld uit.

„Dag, Fietje,” klonk het uit bed.

Vlug sprong Fietje op moeder toe.

„Ben je nu blij met je broertje, Fie?”

„Jawel moe, maar hij is zoo rood.”

Moeder lachte en zei: „Dat wordt wel beter, kind, als broer grooter is.”

„Gelukkig!” riep Fietje uit en sprong naar de wieg, waarin de kleine lag.

Vrouw Rutten was de kamer uitgegaan. Voorzichtig haalde Fietje een stoof, ging er op zitten en begon te zingen:

Een ezel liep eens door het bosch,
I — a — i — a — i — a.

Zingende trok ze de wieg heen en weer.

„Niet doen, Fietje,” riep moe, die in een lichten sluimer was geraakt. Op hetzelfde oogenblik begon de kleine geducht te schreeuwen. Toen liep Fietje de kamer uit. Ze vond broer een naren jongen.

De eerste weken bemoeide zij zich weinig met hem, doch toen broertje al lachen kon en niet zoo rood meer was, vond zij hem een aardig ventje.

Toen broer loopen kon, was ze elken dag met hem voor het huis.

„Wat lieve kinderen!” riepen de menschen dan, die voorbijkwamen.

Wat waren vader en moeder gelukkig met hun Fietje en hun Guusje.

Eens stond vader met zijn beide lievelingen voor het hek, dat aan de voorzijde het huis omgaf.

„Jonkers,” zeiden een paar dames, die voorbijkwamen, en de kinderen met de hand groetten: „Jonkers, wat zien je kinderen er lekker uit! Dag Fietje, dag Guusje!”

Toen de dames dit gezegd hadden, tilde vader zijn kleintjes op en riep: „Ik hoop, dat ik ze beiden groot mag zien.”

Toen vader dit zeide, kwamen hem de tranen in de oogen.

Fietje's vader was niet gezond. Hij leed zooveel aan benauwdheden, vooral des nachts. Als vader erg benauwd was, kon hij niet in bed liggen. Gansche nachten zat hij dan op en rookte kruiden uit een lange pijp. Die kruiden had hij van den dokter gekregen. Als hij ze rookte, was hij minder benauwd.

Toen Fietje nog zoo klein was, begreep ze niet, dat haar vader zooveel leed. Doch toen ze grooter was, en het zoo goed wist, dat

haar vader ziek was, zei ze dikwijls: „Arm paatje, is u zoo benauwd? Kan de dokter u niet beter maken?”

Als ze dit zeide, strengelden haar kleine handjes zich deelnemend om vaders hals.

Vader werd wel niet beter van de liefkoozingen van zijn kind, doch gelukkig werd hij er wel door.

„Als ik ze maar groot mag zien,” zei hij dikwijls in zichzelf; „als ik ze maar groot mag zien.”

Doch — helaas! Wat een mensch zoo heel graag wil, gebeurt niet altijd.

Op een nacht was vader zeer benauwd. De dokter werd geroepen. Hij spoot vader in, doch het hielp niet veel. De dokter vreesde het ergste.

Tegen twee uur in den nacht scheen de arme lijder iets beter te worden.

„Geef me de kinderen eens, moeder,” zei hij.

Schreiend liep Fietje's moeder naar de kamer, waar Fietje en Guusje sliepen.

Met beide kinderen op haar arm kwam ze in de kamer terug.

Toen Fietje den dokter en Marietje's vader zag, die ook was gekomen, werd ze angstig.

Schreiend liep ze op haar vader toe.

„Arm paatje,” zei ze en streelde hem de wangen.

Vader nam zijn beide kinderen in zijn armen.

Moeder zat naast vaders stoel en sloeg den eenen arm om vaders schouder en den anderen om haar kinderen. Snikkend liet ze het hoofd op haar arm rusten.

Vader wilde met de kleintjes spelen, maar de krachten ontbraken hem.

Hij kuste ze maar en drukte ze maar en groote tranen rolden hem over de wangen.

De benauwdheid nam in hevigheid toe.

De dokter vond het raadzaam de kinderen weg te brengen.

„Blijf u maar hier, moetje,” zei Fietje. Ze tilde broer op den grond, vatte hem bij de hand en zei: „Kom, broer.”

Toen vader zijn beide kindertjes zag heengaan, toen hij de vier kleine voetjes zag trippelen over den vloer, riep hij uit: „O, dokter, maak me beter! Zie toch die kinderen, dokter, o maak me beter, ik ben zoo benauwd!”

De dokter had zoo graag vader weer beter gemaakt, doch hij kon het niet. Nog denzelfden nacht stierf vader.

Den volgenden morgen bracht Marie's moeder de twee kinderen in



de slaapkamer. Moeder zat bij het bed en schreide met het hoofd in de armen.

Toen ze haar kinderen zag, begon ze nog droeviger te weenen.

„Moetje,” schreide Fietje en viel haar moesje om den hals en kuste haar lang en innig.

Broertje begreep het nog zoo niet.

„Slaapt paatje?” vroeg hij.

Moeder noch Fietje hoorden, wat Guus vroeg, doch toen de kleine

pogingen deed om in het bed te klimmen, waar vader lag, zei moe:

„Neen broer, niet doen, mijn jongen.”

Schreiend hield Fie de kleine armpjes van haar broertje vast.

Drie dagen later was vader op het kerkhof.

Moeder kon met de kinderen niet in het huisje blijven wonen. Hoe zou moeder den kost verdienen?

Gelukkig woonde er op het dorp een broer van Fietjes moeder. Hij nam het kleine gezin voorloopig bij zich.

Op een paar groote wagens werden de meubelen naar het nieuwe huis gebracht. Toen de laatste wagen wegreed, gingen ook moeder, Fietje en Guus de kamer uit.

Wat schreide moeder, toen ze de deur der kamer achter zich sloot. Ook Fietje liepen de tranen over den wangen.

Broertje schreide niet. Hij had den ganschen morgen door de leege kamer gerend en toen hij zijn moeder naar buiten moest volgen, riep hij:

„Jammer, moetje, ik kon zoo lekker spelen in 't leege huis.”

Toen broertje dit zeide, glimlachte moeder zoo droevig. Fietje keek boos tegen haar domme broertje.

De lange dorpsstraat gingen ze door. Voorop liep moeder. Ze hield broertje aan de hand. Dan volgde Fietje. Op haar arm hield ze een groote witte poes. Al loopende streelde zij het beest, dat zacht kreunend zijn kop wegstopte tusschen Fietje's arm en borst.

Op den hoek van de straat stond Pruik. Hij liep op Fietje toe en zei: „Neem je hem mee, Fie?”

„Ja,” antwoordde ze, „het arme beest.”

Uit zijn zak haalde Pruik eenige pruimen, die hij Fietje toereikte. Hij streelde even de kat en liep heen.

Eenige oogenblikken later zaten moeder, Fietje en Guus om de tafel in de nieuwe woning.

Guusje was spoedig op zijn gemak. Hij rende de kamer door en schoof de stoven van 't eene naar 't andere eind.

Fietje's moeder zuchtte en keek bedroefd.

Ook Fietje was stil, evenals de kat, die dicht haar lichaam drukte tegen Fietje's beenen en zacht snorde.

Ruim een maand bleven moeder en kinderen in het nieuwe huis. Gedurende dezen tijd zag moeder uit naar een middel om in haar onderhoud te voorzien. Elken avond zag ze de kranten door, of geen betrekking voor haar open was. Eindelijk vond moeder er een.

Een oude dame in Den Haag zocht een huishoudster. Fietje's moeder schreef een brief, kreeg er een terug en werd als huishoudster bij Mevrouw Duin aangenomen. Moeder was blij, dat ze zelf voortaan den kost zou verdienen. Maar, o het speet haar zoo, dat ze een der kinderen moest achterlaten.

„Het spijt me voor u,” schreef de oude dame, „maar voor uw twee kinderen heb ik geen plaats. Ik kan u slechts toestaan er één mee te brengen.”

Op een avond zaten Fietje en haar moeder op de bank in den tuin.

„Ik zal broertje meenemen,” zei moeder; „broertje is zoo klein.”

Toen moeder dit zeide, nam ze Fietje's hoofd in haar armen.

Fietje keek haar moeder aan en zei niets.

„Je zult wel goed oppassen, niet waar,” ging moeder voort.

„Schrei niet, moe!” riep Fietje eensklaps uit, ziende dat tranen in haar moeders oogen opwelden.

„Ik kan het niet helpen, mijn kind; ik zou jou even graag meenemen als broertje, maar . . .”

Meer kon moeder niet zeggen. Luid snikkend drukte ze veel kussen op Fietje's wangen en mond.

Op dit oogenblik kwam broertje aanloopen. Hij zette zich naast Fietje op de bank en riep:

„Fie, ik ga naar Den Haag, en jij mag niet mee. Jij moet hier blijven, tot je groot bent.”

Fietje nam broertje's hand in de hare en speelde met zijn klein vuistje.

Toen voelde ze opeens, dat ze haar moeder en broertje zou moeten missen, dat ze alleen zou zijn, heel alleen, en snikkend vlijde zij haar hoofdje tegen moeders borst.

„Ik zal dikwijls bij je komen, mijn engel,” troostte moeder. „Toe, schrei nu niet. Moeder heeft al zooveel verdriet.”

Toen droogde Fietje haar oogen en wangen en schreide niet meer. Acht dagen later reden moeder en broertje weg in de omnibus. Fietje stond voor het huis en wuifde met haar kleine handjes de vertrekkenden na.

Moeder lachte tegen haar. Gelukkig zag ze de tranen niet, die Fietje over de wangen liepen.

Toen de omnibus achter den hoek was verdwenen, liep Fietje de huiskamer in en schreide langen tijd met poes in haar armen.





VIERDE HOOFDSTUK.

De eerste dagen na moeders vertrek was Fietje stil en treurig. Na schooltijd bracht ze uren achtereen in de kamer door, dikwijls met geen ander gezelschap dan de poes.

Tante was veel uit. Gansche namiddagen en avonden bracht ze bij een buurvrouw door, of bij haar zuster, die in de stad op een uur afstands van haar huis woonde.

Dan was Fietje alleen thuis met de meid, die haar bezigheden had en zich dus weinig met Fietje kon inlaten.

Gansch alleen zat Fietje dan in de kamer of drentelde om en door het huis. Altijd maar dacht ze aan haar vader, die op het kerkhof lag, of aan haar moeder en Guusje, die ver weg waren in de groote stad.

„Kon ik ze maar eens even zien,” schreide ze dikwijls, „even maar.”

En schreiend dacht ze aan de gezellige avonden in het huisje aan het andere einde van het dorp. Toen leefde paatje nog; toen was het altijd zoo heerlijk thuis, vooral des avonds. Alle bijzonderheden herinnerde zij zich dan, als ze alleen was.

Ze dacht aan dien avond, toen Marie's vader en moeder kwamen kaartspelen, en toen zij een kaart wegstopte onder het vloerkleed. Allen gingen ze aan het zoeken, doch ze vonden de kaart niet. Het zoeken moede, besloten de groote menschen den avond maar pratende

door te brengen. Wat had ze toen gelachen! Daarom had ze de kaart weggestopt! Ze vond het zoo vervelend, als vader en moeder kaart-speelden! Dan moesten broer, Marie en zij altijd zoo stil zijn.

Ook dacht ze aan kleinen broer. Wat kon ze altijd prettig met hem spelen. Eens deed ze verstoppertje met hem. Broer verschool zich achter een regenton. En toen zij hem zocht en wel zag, doch maar bleef roepen: „Waar is broer toch?” toen riep hij: „Hier ben ik, hier.”

Ze pakte hem, doch bracht hem te gelijk aan 't verstand, hoe dom het was, „hier ben ik,” te roepen. Wat had ze gelachen, toen broer kort daarop geroepen had: „Ginder ben ik, ginder, hier ben ik niet.”

Aan al die bijzonderheden dacht Fietje, als ze alleen zat in de kamer of doolde om en door het huis.

Als tante thuis was, was deze zelden alleen, doch altijd in gezelschap van juffrouw Booms, een buurvrouw. O, dan vond Fietje het zoo vervelend in de kamer. Tante en buurvrouw praatten altijd over zaken, die Fietje geen belang inboezemden. Ze luisterde er ook niet lang naar. Stil zat ze voor het raam op een stoel in het schemerdonker en keek maar voor zich uit naar den blauwen hemel, die in de verte rood werd gekleurd door de ondergaande zon.

Tante en buurvrouw praatten maar door en geen van beiden zag de tranen, die het arme kind over de wangen liepen.

Als het negen uur was, klonk tante's stem: „Naar bed, Fie, 't is negen uur, kind.”

Zwijgend stond Fietje dan van haar stoel op en verliet, na tante en buurvrouw goeden nacht gewenscht te hebben, de kamer.

„Wat een stil kind!” zei buurvrouw, als de deur achter Fietje gesloten was.

„O mensch,” antwoordde tante zuchtend, „ze is niet gezellig thuis, in 't geheel niet.”

Onderwijl had Fietje zich uitgekleeft en lag in haar bedje en smoorde in de kussens haar snikken.

„Moetje, moetje,” zei ze dan zacht, „kom mij toch halen van hier. O, moetje, ik ben zoo alleen.”

Snikkend en schreiend viel ze in slaap en droomde, dat ze met moetje en broertje weer woonde in een eigen huis.

Bleef Fietje de eerste dagen na moeders vertrek altijd thuis, spoedig veranderde dit.

Dikwijls ging ze het bosch in, waar ze uren lang ronddwaalde, of ze ging naar het andere eind van het dorp naar den blinde.

„Als je om negen uur maar thuis bent,” zei tante altijd, „dan is het mij goed.”

Toen ze den eersten keer na het vertrek van haar moeder bij den blinde kwam, was ze zoo bedroefd, dat ze geen woord kon spreken.

„Arm kind,” zei de blinde deelnemend, „ga eens bij me zitten, dan zal ik je van mijn kinderjaren vertellen.”

Toen Fietje naast hem op de bank zat, vertelde hij het volgende: „Toen ik vier jaar was, stierven mijn vader en mijn moeder kort na elkander. Geheel alleen bleef ik achter in de groote stad Amsterdam. Mijn broer en mijn zuster waren groot genoeg om zelf den kost te verdienen. Ik werd uitbesteed bij een man, die op een zolderkamertje woonde en met bedelen de kost verdiende. O! die man was zoo slecht voor mij. Als ik schreide, dan sloeg hij mij en joeg mij de straat op, of naar bed. En als ik dan scheiend mijn hoofd wegstopte in de kussens, riep ik: „O moetje, o moetje!” Eens hoorde hij het en kwam naar boven geloopt en riep, terwijl hij mij sloeg:

„Schreeuw zoo niet, leelijkerd, of ik . . .”

Wat hij meer zeide, kon ik niet verstaan, zoo schreide ik.”

Een oogenblik hield de blinde op.

„Arme man,” dacht Fietje, „en nu blind.”

„Dat is treurig, niet waar,” ging de blinde voort. „Verdriet hebben en niet mogen schreien. Maar jij kunt vrijuit spreken en weenen, niet waar en jij hebt je moeder nog en je broertje, en . . .

„En u, en u,” riep Fietje en vatte de handen van den blinde en ze gevoelde zich veel vroolijker en gelukkiger, dan toen ze gekomen was.

Lachende verliet Fietje dien avond haar blinden vriend, die haar vroolijk nariep:



„Tot overmorgen, hoor, dan gaan we wandelen.”

Toen Fietje weg was, liepen den armen blinde de tranen over de wangen. Hij schreide, niet om eigen leed, maar om dat van zijn kleine Fietje.

Twee dagen later wandelde Fietje met den blinde. De lange dorpsstraat gingen ze uit en het bosch langs. Al wandelende plukte Fietje bloempjes. Daarna gingen zij samen op het kerkhof met zijn ontelbare steenen en paaltjes.

Bij een er van hielden ze stil en terwijl Fietje de bloemen op den steen neerlegde, zei ze: „Van Fietje, paatje,” en ze bukte zich om den kouden steen even aan te raken.

Naar het dorp terugkeerende, vertelde Fietje van haar plannen.

„Als ik twaalf jaar ben, ga ik van de school,” zei ze. „Dan ga ik naar Den Haag. Ik zal vlug het naaien en knippen leeren. Wat zal ik dan veel geld verdienen! O, wat zal moeder dan gelukkig zijn!”

Al pratende kwamen ze in de lange dorpsstraat. In een zijstraat klonken verwarde stemmen van jongens en meisjes.

„Wat is dat?” vroeg de blinde nieuwsgierig.

„Ik weet het niet,” antwoordde Fietje; „kom, dan zullen we eens gaan kijken.”

Vlug liepen ze de straat door en de zijstraat in. Een troep jongens en meisjes liepen, luid schreeuwende en lachende, achter een kar, die door een man getrokken werd.

Op die kar lagen allerlei dingen, als: oude kleedingstukken, verroeste ketels, beenderen en oude schoenen en laarzen.

De man, die de kar trok, was niet jong meer. Hij scheen een man van minstens vijftig. Vriendelijk zag hij er ook niet uit. Een kleine havelooze baard hing slordig over een rooden zakdoek, dien hij om den hals droeg. Een hoed met veel deuken en kleuren hing op zij van zijn hoofd. Aan alle kanten kwamen lange zwart-grijze haren onder zijn hoofddeksel te voorschijn.

Fie schrok van zijn gezicht en bleef op eenigen afstand staan.

„Hierr..... ben..... ik.....” klonk het op doffen en lang-

gerekten toon uit den halfgeopenden mond van den ouden man. Vreemd klonken de woorden over het scherpe geratel der kar heen.

„Hier.... ben.... ik!”

„Dat.... hoor.... ik!”

riepen op denzelfden dreunerigen toon eenige jongens en meisjes, die achter de kar liepen.

Als de man zijn kar inhield en even omkeek, stoven de jongens en meisjes uit elkaar, doch als de kar voortratelde en de oude man zijn:

„Hier.... ben.... ik!”

hooren liet, klonk het weer als te voren achter hem:

„Dat.... hoor.... ik!”

„Dat.... hoor.... ik!”

Eensklaps gooide de oude man de boomen van zijn kar op den grond en liep op zijn plagers toe. Doch — zij waren hem te vlug. In alle richtingen stoven ze uiteen. Midden op den weg bleef hij staan en terwijl hij zijn dikken stok, dien hij van de kar had meegenomen, dreigend ophief, schreeuwde hij:

„Pas op.... schavuiten.... pas op!”

In de verte gilden de jongens en de meisjes nog door.

De oude man vatte de boomen der kar weer op en reed verder. Spoedig klonk het weer achter hem:

„Dat.... hoor.... ik!”

„Dat.... hoor.... ik!”

Doch nu zou het spelletje spoedig uit zijn. De veldwachter kwam om den hoek en vóór een der deugnieten erg in hem had, had hij links en rechts oorvegen uitgedeeld en een paar belhamels bij den kraag gepakt.

„O, veldwachtertje,” smeekten zij, „laat me los, ik zal 't niet weer doen.”

Doch het veldwachtertje stoorde zich niet aan die smeekingen. Hij hield twee der jongens stevig bij den kraag vast en nam ze mee naar het gemeentehuis.

De andere kinderen hadden de plaat gepoetst en de oude man kon nu rustig zijn:

„Hierr.... ben.... ik!”

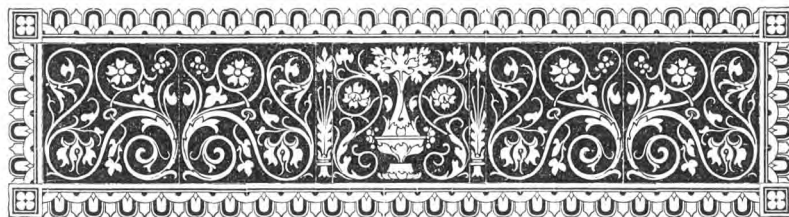
doen hooren.

Fietje had op eenigen afstand het voorval gadegeslagen en den



blinde alles meegedeeld, wat ze zag. Ze vond het volstrekt niet aardig van de jongens en meisjes, maar moest ze toch in stilte bewonderen, dat ze den man, die er zoo gevaarlijk uitzag, voor den gek durfden houden.





VIJFDE HOOFDSTUK.



et was Zaterdagmiddag. Fietje liep in den tuin. Ooms tuin was heel groot. Oom was boomkweker.

Brandend scheen de zon op en door de jonge boompjes, die met hun dunne takjes en kleine blaadjes nog maar weinig schaduw boden.

Fietje vond het drukkend warm. In de kamer kon zij ook niet zijn. De meid en vrouw Pruik waren druk aan het schrobben en boenen. De meubels stonden op en door elkaar. Tante was niet thuis; zij bracht den middag door bij juffrouw Booms, die jarig was.

Loom van de warmte en verdrietig in haar eenzaamheid, liep Fietje den tuin uit en het bosch in.

Hè, wat vond ze het hier lekker! Zoo koel, heelemaal geen zon. Buiten het bosch, op de velden en tuinen en huizen trilde het licht. De oogen deden er pijn van. Doch hier was het zoo donker, zoo stil en zoo koel. Dat deed goed. Fie wischte het zweet van haar gezicht, zette haar hoed af en hing hem aan haar arm.

Hoog stonden de boomen boven haar en ruischten zacht, met de toppen naar elkander gedrukt.

Al verder en verder liep ze.

„Miauw, miauw,” klonk het achter haar.

Fie keerde zich om en zag poes, die dicht bij haar was.

„Poesje, poes!” riep ze en bukte zich.

Als een klein kindje, dat naar moeder loopt, zoo liep poes op Fietje toe. Ze streelde haar diertje en nam het in haar armen.

„Ben je 't vrouwtje gevolgd, ben je ook weggelopen? Vond je het ook zoo naar in huis?” vroeg ze.



Poes keek het vrouwtje aan, wreef haar bek tegen Fietje's wang en likte haar met de ruwe tong.

„Kon je geen plaatsje vinden, stond alles zoo door elkaar? Arm beest!”

Zoo pratende liep Fietje door. Al verder en verder ging ze. Zoo ver was ze nog nooit geweest. Wat was het nu stil! Niets hoorde ze, dan het suizen van het windje in de hooge kruinen en het zacht gesnerp van blaadjes en takjes onder haar voet.

Daar stond een groote eik. Hij keek hoog uit boven de andere boomen. Rond zijn voet was een bed van mos.

„Hier zitten, poesje?” vroeg Fietje en vlijde zich neer onder den reuzenboom. Ze spreidde haar jurkje links van zich uit en legde haar hoed op den grond naast zich. Poes vlijde zich tegen haar aan op het kleedje.

Hè, dat was heerlijk! Zoo met het hoofd tegen den boom geleund en de oogen toe. Nu zag zij niets meer. Ze hoorde alleen het suizen van het windje en het gezang van een ver vogeltje.

Een oogenblik luisterde zij. Toen dwaalden haar gedachten weg van het stille bosch en het vogeltje naar de verre, drukke stad.

„Wat deed moe nu? Waar was broertje? Ging mevrouw Duin maar in een grooter huis wonen. Had mevrouw geen zolder in haar huis? Kon er voor haar geen ledikantje op den zolder staan? Ze wilde ook wel in den kelder slapen, overal wel, als ze maar bij moesje en broertje was.”

Zoo dacht Fietje, toen ze daar zoo zat met het hoofd tegen den boom, het hoedje naast zich op den grond, en poes dicht tegen zich aan, slapend op haar kleedje.

Hoe lang ze daar zoo lag, droomend en denkend, weet ik niet. Zeker wel een uur.

Eindelijk stond ze op. Wat was het donker om haar. Dit deed zeker de groote reuzenboom met zijn dikke takken en breede bladeren.

Ze liep weer verder, met haar hoedje in de hand en poes achter zich.

Het werd al donkerder en donkerder. Dat kwam zeker van de groote eiken en beuken.

De hemel, dien ze hoog boven zich zien kon door de takken-openingen heen, leek wel zwart. En wat was het stil! Geen vogeltje zong meer; de wind ruischte niet meer.

Maar wat was dat? Daar stond Fietje aan den rand van het bosch. Voor haar lag de hei in een wijde stilte.

Waar was de zon? Op de heide stonden geen boomen en ze was toch zoo donker.

Fietje schrok er van. Was het al avond? O, wat verlangde ze naar licht en zonneschijn!

Plotseling hoorde ze boven zich een dof gerommel. Het was de donder, die bromde hoog boven haar hoofd. Op hetzelfde oogenblik schoot een bliksemstraal langs de donkere lucht.

„Miauw,” klaagde poesje.

Fietje keek om zich heen. Een tweede donderslag, heviger dan de eerste, deed haar hart van angst snel kloppen.

„Miauw,” mauwde poes weer.



Plotseling begon het te regenen. Groote druppels vielen neer. Poes voelde ze op haar zachte huid en rilde.

„Miauw, miauw,” klaagde zij en drukte angstig haar lijfje tegen Fietje aan.

„Poesje, poesje,” riep Fietje angstig. De tranen kwamen haar in de oogen.

Ze nam het dier van den grond en vlijde het onder haar schortje.

Radeloos keerde zij zich toen in alle richtigen. Was er dan geen woning dichtbij?

Ja, zie, daar staat een klein huisje, bijna geheel achter dichte struiken verborgen.

Met een kreet van blijdschap vloog ze door den regen naar het woninkje. Ze tikte aan de deur; ze tikte weer, doch kreeg geen antwoord. En toen ze ten derden male tikte en nog geen antwoord kreeg, opende ze de deur en liep het kleine vertrek binnen. Daar stond die leelijke lorrenman voor haar met zijn lange haren en zijn stekeligen baard.

Fie beefde van angst. Ze bleef staan en sloeg sidderend haar oogen naar den grond. Ze durfde niet opzien. Ze vreesde hem zoo, den lorrenman. Slechts één keer had ze hem gezien, doch die eene keer had haar met angst voor den verschrikkelijken man vervuld. Als hij haar eens opat, zooals de menscheneters doen, van wie Jan, de knecht, haar eens verteld had. De gedachte was verschrikkelijk! Kon ze maar wegloopen! Liever in het donkere bosch, dan in de woning van den lorreman.

Daar kwam de man op haar toe; Fietje keek even op en zag, hoe hij zijn hand ophief.

„Niet doen, niet doen!” hilde ze. „Ik zal gauw weer weggaan. Doe mij geen kwaad, ik wist niet....”

Verder kwam zij niet, want de lorrenman legde reeds zijn handen op haar schouders.

Toen was Fietje bijna van angst neergevallen. Doch op hetzelfde oogenblik sprak de man:

„Lief kind, ik zal je geen kwaad doen, wees niet bang voor mij.”

Toen ademde Fietje weer na dat bange oogenblik.

„Wie ben je en wat kom je hier doen zoo alleen?”

Fietje waagde het na deze vraag haar oogen tot die van den man op te slaan.

Zie, hij glimlachte. Fie zag het en ze was niet bang meer.

In weinig woorden vertelde zij, wat er gebeurd was, sedert zij het huis had verlaten.

„Je blijft maar bij me, tot de regen en het onweer over zijn,” sprak de man. Hij gaf Fietje een stoel en vroeg, zelf ook plaats nemende: „En weten je ouders, dat je het bosch bent ingegaan?”

„Mijn ouders,” herhaalde Fietje en ze dacht aan haar lieven vader, die op het kerkhof lag, en aan moesje en broertje, die ver weg waren. „Mijn paatje is dood,” zei ze nauw hoorbaar.

„Arm kind,” antwoordde de lorreman, en zacht herhaalde hij: „Dood, dood.”

Een oogenblik zweeg hij. Toen vroeg hij:

„Hoe heet je?”

„Fietje Jonkers, mijnheer. Ik woon bij mijn oom en tante”.

„Mijnheer,” wat klonk dat vreemd in Fietje's ooren; „mijnheer” tegen een lorrenman.

Maar Fietje wist geen ander woord. Zedurfde niet „lorrenman” zeggen.

„Dan had jou vader het postkantoor?” vroeg hij.

„Ja,” zei Fietje.

„Ik kende je vader wel, mijn kind. Je vader was een goede man, hij hield zooveel van kinderen.”

„Hebt u paatje wel eens gesproken?” vroeg Fietje.

„Ja, een keer, maar dat is lang geleden.”

Weer zweeg de man en staarde voor zich uit en glimlachte droevig.

Van dit oogenblik van stilte maakte Fietje gebruik om poes te bevrijden, die nog altijd onder haar schort zat.

De man zag het dier te voorschijn komen en vroeg verwonderd: „Wel Fietje, heb je poes meegebracht?”

„Zij is mij nagelopen,” antwoordde Fie en streelde poes over den rug.

„Een aardig beest,” antwoordde de man, terwijl hij opstond. Hij deed een paar passen naar den hoek van het vertrek, stond toen een oogenblik stil, doch nam na eenig nadenken zijn oude plaats weer in.

„Zijn je oom en tante niet ongerust, als je wegblijft, nu in dit noodweer?”

Fietje zweeg een oogenblik.

„Tante is uit,” zei ze, „en oom ook.”

Meer zei ze niet.

De man scheen haar zwijgen te begrijpen en vroeg: „Vind je het niet naar, Fietje, dat je moeder en je broertje zijn weg?”

Tranen sprongen Fietje in de oogen, toen zij antwoordde: „Ja, mijnheer; o ja. Ik wou zoo graag weer bij hen zijn.”

„Arm kind,” antwoordde de man deelnemend, en vervolgde: „Houd je ook zoo veel van je broertje?”

„Ja,” antwoordde Fietje. „Ik speelde altijd met hem. We sliepen in één bed. Elken avond bracht moesje ons weg en kuste ons, als ze ons toedekte. Dan hield ik de handjes van mijn broertje vast, en hij legde zijn hoofdje tegen mijn wangen. Zoo sliepen we dan in.”

De lorrenman was zichtbaar aangedaan. Hij draaide heen en weer op zijn stoel, en schudde met zijn hoofd. Tranen liepen hem over de wangen.

Weer stond hij op.

„Fietje,” vroeg hij en zijn stem trilde, „wil je wel weer een broertje hebben, met wien je spelen kunt?”

Verwonderd keek Fie den vrager aan. Ze antwoordde niet. De vraag klonk haar zoo vreemd. Ongeloovig keek ze den man aan, die zich omdraaide en zich naar een donkeren hoek van het vertrek begaf.

Fietje zag, hoe hij een deur opende. Op hetzelfde oogenblik hoorde ze: „Opa, opa!” roepen.

Verrast sprong Fietje op. Wat was dat? Een kinderstem? Hier een kinderstemmetje in de woning van een lorrenman?

Fietje's verbazing zou nog grooter worden. Toen de man zich omkeerde, zag Fietje, dat hij een jongetje op zijn arm droeg. Het knaapje hield zijn armpjes om den nek van den man en zijn kopje tusschen diens hoofd en schouders gevlijd.

Een kreet van verbazing ontsnapte Fietje. Waar kwam het kind vandaan? Vragend zag ze den man aan.

Deze zeide niets, doch zette het kind op den grond. Nu kon Fietje het ventje eerst goed opnemen. Het was een klein stevig kereltje, met groote blauwe oogen en donker krullend haar.

„Wat is hij mooi,” dacht Fietje.

„Wie is hij en hoe komt hij in het huis van den lorrenman?”

Zoo'n kind, zoo'n klein, mooi kind moet opa zeggen tegen een lorrenman!

Vragend keek Fietje den kleine en dan weer den oude aan. Ze vond het zoo vreemd, zoo onbegrijpelijk.

Het kind bleef staan en keek Fietje met zijn groote oogen vragend en verwonderd aan. Doch toen Fietje tegen hem lachte, lachte hij ook met zijn klein mondje. Een dubbele rij hagelwitte tandjes werd zichtbaar.

Daar kwam poes plotseling onder de tafel te voorschijn.

Zij zette haar staart overeind en liep op het jongetje toe. Doch het kind schrikte en liep schreiend op den man toe, luid roepende: „O-pa, o-pa!”

De oude man nam het ventje op zijn knieën en streelde hem door de donkere, krullende haren.

Spoedig was het knaapje gerustgesteld, en toen Fietje het dier op haar arm hield en het streelde, lachte hij weer.

„Ook aaien!” zei hij.

Fie kwam bij hem staan en toen hij de poes geaaid had, was hij met het beestje geheel op zijn gemak. Spoedig speelden Fietje en het knaapje met de poes en lachten en hadden pret. De oude man keek het aardige groepje met welgevallen aan.

Langen tijd speelde Fietje door. Ze dacht er niet aan, naar haar



huis terug te keeren. Het was ook zoo heerlijk hier in de kleine kamer bij den vriendelijken ouden man en het aardige mooie jongetje.

Ze hadden nog geen half uur gespeeld, het meisje en het jongetje, of ze hielden al veel van elkaar.

„Kom maar, broer,” en „pak poes maar, broer,” had Fietje al meermalen geroepen.

Ze wist het zelf niet, doch de oude man bij de tafel had het wel gehoord. Hij glimlachte gelukkig. Hij vond Fietje een lief meisje.

Het onweer had wel een half uur hevig gewoed. Harde donderslagen hadden gerateld. In stroomen was de regen neergevallen. Fietje had er niets van gehoord of gezien. Ze vond het zoo echt prettig in de donkere kamer.

Doch toen plotseling de zon door de langzaam afdrijvende wolken brak en het kleine kamertje hel verlicht werd, schrok Fietje op.

„Hoe laat is het al?” vroeg ze verschrikt.

„Halfvier,” antwoordde de man. „Moet je naar huis?”

„Ja,” zei Fietje; „ik moet gaan.”

„Neen,” riep het jongetje eensklaps. „Niet heengaan, bij me blijven, spelen, altijd spelen.”

Fietje nam het knaapje bij de hand en kustte het.

„Kom je spoedig terug, Fietje?” vroeg de man opstaande.

„Ja,” antwoordde Fietje, „heel graag.”

Plotseling herinnerde zij zich, dat ze niet eens den naam van het jongetje kende. Ze had het nog niet gevraagd. Het was ook zoo'n lief broertje.

„Hoe heet hij?” vroeg ze.

„Henri,” antwoordde de man.

„Dag, Henri,” zei Fietje en bukte zich en drukte eenige kussen op het lieve gezichtje van het aardige ventje.

„Mag ik poes houden?” vroeg hij.

Fietje schrok eerst van de vraag.

„Toe maar,” vleide het knaapje en trok Fietje bij haar kleedje.

Wat zou ze doen? Zou ze haar lieve vriendin, die altijd bij haar was, altijd, in huis en buiten, weggeven?

„Ik kan niet,” wilde ze zeggen, doch toen ze de smeevende oogen van het jongetje zag, stemde ze toe.

„Je moogt haar hebben, Henri, tot ik terugkom,” zei ze.

Ze kreeg tranen in de oogen, toen ze het beloofde.

De oude man zag het en kwam op haar toe.

„Best, lief kind,” zei hij en drukte Fietje's beide handen. Toen liepen hem de tranen over de wangen.

Fie zag het en begreep het niet.

„Zal je dikwijls bij mijn Henri komen?” vroeg hij.

„Ja,” zei Fie; „elken Zaterdag, als ik kan.”

Plotseling schoot haar iets te binnen. Ze dacht er aan, dat het ventje o-pa zeide.

„Waar is zijn paatje en zijn moetje?” vroeg zij.

Deze vraag scheen den ouden man te verrassen. Hij antwoordde verlegen: „Dood, Fietje, dood.”

„Arme Henri,” zei ze deelnemend.

„Woont u hier alleen, met hem?”

„Neen, Fietje; mijn vrouw, zijn grootmoe woont hier ook. Ze is uit; van avond komt ze thuis.”

Fietje had medelijden met het ouderlooze knaapje. Toch benijdde ze hem om zijn lieven opa. Ze had wel altijd bij den lorrenman willen blijven.

„Zijn zijn paatje en zijn moe al lang dood?” vroeg ze verder.

„Neen — ja, al heel lang,” antwoordde de man en voegde er haastig bij: „Het wordt tijd, Fietje. Kom, we brengen je een eind weg.”

„Heerlijk,” juichte Fietje en vatte Henri bij de hand.

Toen gingen ze de deur uit. Broer stapte tusschen o-pa en Fietje in. Poes volgde hen op de hielen.

In het bosch namen ze afscheid.

„Kom je vaak terug, Fietje?” vroeg de man en hield haar hand langen tijd in de zijne.

Fietje beloofde elken Zaterdag te zullen komen.

Henri had de poes in zijn armen. Fietje kuste hem en hij kuste

Fietje. Ook poes werd niet vergeten. Fietje aaide het beest en kuste het ook, boven op den kop.

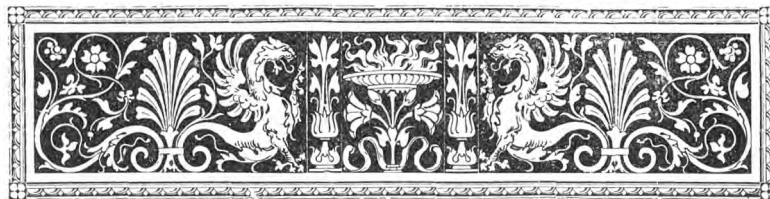
Toen liep Fietje heen. Ze keek nog eens om en wuifde met haar handje. De oude man stond stil en wuifde terug. Henri was al een eind vooruit met de poes op zijn arm.

Toen Fietje thuis kwam, was het bijna vijf uur. De meid had de boterham voor haar klaar gezet. Vlug at Fietje hem op.

Tante was nog altijd bij buurvrouw. Toen Fietje dien avond naar bed ging, was Tante nog niet terug.

Blijde sliep het kind dien avond in. Ze droomde dien nacht van een nieuw en lief broertje.





ZESDE HOOFDSTUK.

Den volgenden dag was het Zondag. Als altijd sliepen oom en tante langer dan op andere dagen. Fietje lag om zes uur al wakker in haar bedje. Ze dacht aan haar wedervaren van gisteren. Nu ze daar lag, stil in haar bedje, kwam het haar als een droom voor. Het was alles ook zoo zonderling. Die lieve Henri! Zijn ouders dood! Wie waren zijn ouders geweest? Waar en wanneer waren zij gestorven? Hoe kwam hij in het huis van een lorrenman? Hij was zoo'n mooi jongetje, zoo geheel anders dan de jongens in het dorp.

En dan die oude man! Hoe heette hij eigenlijk? Wat hield hij veel van Henri! Waarom schreide hij toch, toen Fietje het kind haar poesje gaf. En wat had hij een goedig en vriendelijk gezicht, zoo geheel anders dan de eerste maal, toen Fietje hem zag. Toen was ze bang voor hem geweest.

Het was alles zoo vreemd. Waar haalde de lorrenman Henri vandaan? Uit een donkeren hoek, achter een deur. Fietje beefde nog, toen ze er aan dacht. Wat had Henri daar gedaan, waarom was hij niet in de kamer?

Wat hield Henri veel van poes! Poes! Waarom had ze poes weggegeven? Nu begreep ze het niet meer. Hoe had ze het kunnen doen? Kon Henri wel zooveel van het diertje houden als zij?

Al die vragen hielden Fietje wel een uur bezig. En hoe meer ze er over dacht, hoe minder ze er van begreep en hoe meer ze verlangde weer te zijn in het kleine huisje aan den zoom van het bosch.

Eindelijk hoorde Fietje leven in het huis. Ze begreep, dat oom en tante op moesten zijn. Ze stapte het bed uit en kleedde zich aan, en dacht aan den vervelenden, langen Zondag, die voor haar lag.

Zondags gingen oom en tante altijd met haar uit naar vrienden en kennissen. Fietje vond het zoo vervelend. Bij de meeste der kennissen waren geen kinderen. Ze moest dan uren lang zitten bij die groote menschen en de gesprekken aanhooren, die haar geen belang inboezemden.

„Was het maar weer Zaterdag,” zuchtte Fietje en ging de trap af naar de huiskamer.

Oom en tante zaten reeds aan het ontbijt. Toen dit was afgelopen, ging Fietje den tuin in en keek naar het groote bosch en haar hartje verlangde zoo naar het kleine huisje aan den anderen kant bij de hei.

Toen ze daar zoo stond, turende in de verte, dacht ze eensklaps: „Wat zal ik zeggen, als oom of tante of Mina, de meid, naar poesje vragen?”

Als ik hun vertel van den lorrenman, wat dan? Zullen oom en tante mij dan niet verbieden er meer heen te gaan? Fietje kon wel schreien bij de gedachte, dat ze niet meer naar Henri en den ouden man zou mogen gaan.

Het was één uur. Oom, tante en Fietje zaten aan den middagdisch.

„We zullen dezen middag niet uitgaan, Fietje,” zei tante. „Je oom en ik moeten naar de stad. Om tien uur komen we terug. Je kunt naar bed gaan, wanneer je wilt.”

„Goed, tante,” antwoordde Fietje, zoo vroolijk, dat ze er zelf van schrikte.

Na den maaltijd gingen oom en tante uit. Gelukkig hadden ze naar poes niet gevraagd.

Fie was overgelukkig. Toen oom en tante weg waren, liep ze den tuin uit en het bosch in. Zoo hard ze kon, liep ze voort. Nu luis-

terde ze niet, zooals gisteren, naar het suizende windje en het zingende vogeltje. Voort liep ze, al maar voort!

Nu stond ze aan den rand van het bosch. Daar lag de kleine woning stil tusschen de struiken.

„Als ze maar niet uit zijn,” dacht Fie.

Met een kloppend hartje opende ze de deur en vloog met den kreet: „Dag Henri, dag broertje!” den kleinen jongen om den hals, die bij de tafel stond, met poes in zijn arm.

Poes drukte dadelijk haar kop tegen Fietje aan en snorde zacht.

Fie streelde het goedige dier en noemde het met de liefste naampjes Henri zette poes op de tafel.

„Dag, Fietje,” zei hij.

„Waar is je o-pa?” vroeg Fietje, verwonderd, dat de man niet in de kamer was.

Op hetzelfde oogenblik hoorde ze spreken in het aangrenzend kamertje.

„Ik zal het haar vertellen,” hoorde zij zeggen. „Zij mag het wèl weten, zij alleen. Voor haar wil ik niets verbergen.”

Toen ging de deur open. Binnen kwamen de lorrenman en diens vrouw.

„Dag, Fietje,” zei de eerste; „ik zag je al van verre aankomen. Dit is nu mijn vrouw.”

Fietje liep dadelijk op deze toe en gaf haar een hand.

„Ik heb al van je gehoord,” zei de vrouw en glimlachte.

Fietje keek haar aan, en ze zag een aardig, vriendelijk gezicht, waarin goedige oogen blonken.

Weldra was Fietje met de beide menschen in druk gesprek.

Ze vertelde van haar paatje, haar moetje en Guusje.

Henri luisterde niet. Hij had het veel te druk met poes.

„U hebt paatje gesproken, niet waar?” vroeg ze.

„Ja, mijn kind. Dat is lang geleden; al wel tien jaar.

Ik kwam door het dorp met een klein kindje aan de hand. Je vader stond voor het hek. Hij kende mij niet, en ook het aardige ventje niet, dat ik bij me had. Van verre zag je vader ons. Hij lachte tegen den kleine.

Ja, dat deed hij, Fietje. Toch had hij ons nooit gezien. Maar iedereen lachte tegen het aardige jongetje, iedereen. Dat kon ook niet anders. Het was zoo lief; het had mooie blauwe oogen en donker krullend haar."

"Maar, dan geleet hij op Henri," riep Fietje uit.

"Zoo is het ook," ging de man voort; „op Henri. Ik hield . . . o . . . ik . . ."

Hier zweeg hij. Tranen stonden hem in de oogen.

"Ik . . . hield . . . zooveel van hem," ging hij afgebroken voort. „Hij was . . . altijd . . . bij . . . me, en . . ."

Weer zweeg hij.

"Ja, Fietje," ging hij na eenige oogenblikken voort; „je vader hield ook dadelijk van hem. Hij tilde hem op en gaf hem een appel, dien hij in zijn zak had. En toen je moe buiten kwam, riep hij: „Moeder, kom eens hier. Kijk eens wat een aardig kereltje." Je moeder kuste hem. Toen lachte hij zoo, ja . . . hij lachte zoo . . . en . . ."

Fietje had de tranen in de oogen. Ook de vrouw schreide met haar zakdoek voor 't gezicht.

"Van wien was dat kindje?" vroeg Fietje.

Toen trok de man Fietje naar zich toe en fluisterde haar heel zacht in 't oor:

"Dat kindje . . . was van mij."

Toen hij dit gezegd had, brak hij in luid schreien uit.

"En . . . wat? . . . wie? . . ."

Fietje wist niet, wat ze 't eerst vragen wou.

De man begreep het.

"Kom mee, Fietje," zei hij, „ik zal je eens wat vertellen."

Hij gaf Fietje een hand en nam haar zwijsend mee naar buiten. Op een bank onder een boom gingen ze zitten. Toen vertelde hij het volgende:

"Vele jaren geleden woonde ik in de stad. Ik had er een winkel in tapijten en vloerkleeden. We hadden het zoo goed. De zaken gingen vooruit. Ik huurde weldra een grooter huis in een mooie straat. Wat waren wij gelukkig, toen we Zaterdagsavonds onzen

nieuwen winkel openden. De menschen verdrongen zich voor de groote spiegelruiten. Met een blij en gelukkig hart gingen we dien nacht slapen.

En toch gebeurde er op dien nacht iets verschrikkelijks. Om twee uur werden we wakker geschrikt door een geschreeuw en een gebons op ramen en deuren.

En „brand, brand!” klonk het van alle kanten. Ik sprong het bed uit.

„Kom, vrouw, kom!” riep ik. Doch mijn vrouw verroerde zich niet. Ze kon van den schrik niet loopen. Ik vatte haar op in mijn armen en klom met haar de trap af. Ik dacht er slechts aan, haar te redden. Ze schreide en steunde in mijn armen. Nog was ik niet onder aan de trap, of de buitendeur viel met een harden slag in elkaar. Men had



die met groote hamers en breekijzers van buiten opengebroken. Brandweermannen stormden binnen. Ik lette niet op hen. Door de menigte heen baande ik mij een weg. Bij een buurvrouw legde ik mijn vrouw op bed. Met de oogen half open lag ze voor mij. „Een dokter!” riep ik. De geneesheer kwam. Ik bleef bij het bed staan. Ik dacht er niet aan, dat alles, wat we hadden, achter mijn rug verbrandde.

Toen mijn vrouw weer tot zich zelf kwam, dankte ik God nog voor mijn geluk. Toen liep ik naar buiten. Tusschen de menschen ging ik staan. Ze jammerden en schreeuwden. Ik zei niets.

Ik keek maar al door naar de kale muren, waarlangs rookwolken opstegen.

Toch schreide ik niet; ik klaagde, noch jammerde. Het was mij, of 't mij niet aanging.

Doch toen ik thuis kwam en mijn beste vrouw schreiende voor het raam zag staan, was 't met mijn kracht gedaan. Ik viel neer. Wat er toen gebeurd is, weet ik alleen van hooren zeggen. Ik heb eenige uren bewusteloos gelegen.

„Moeder.... alles.... weg; we zijn.... arm.... o God,.... wat moet er.... van.... ons.... worden.”

Zoo heb ik eenige uren gejammerd.

Nu waren we arm. Het was zoo hard. We waren welgestelde menschen geweest. En nu.... doodarm. De vlammen hadden alles vernield.

Toen zijn we weggegaan uit de stad. We zijn in dit huisje gaan wonen. Met hard werken hebben we den kost verdiend. Ik schaamde mij niet met de kar te loopen. Toch liepen mij meermalen de tranen over de wangen, als ik 's morgens de kar uit het schuurtje haalde. Doch ik veegde ze vlug weer af. Het was om mijn arme vrouw.”

„O, o, die jongens,” dacht Fietje.

„Mijn vrouw werkte mee, zoo hard zij kon.

„We komen er wel weer boven op,” zei ze, als we een goeden dag hadden gehad. Ze deed het om mij te troosten, die beste vrouw.”

Een oogenblik zweeg de man.

„Maar ik had geen troost noodig,” ging hij na eenige oogenblikken voort. Dit alles was voor mij nog wel te dragen. Maar wat ik je nu ga vertellen, dat is zoo droevig, o zoo droevig. We kregen een kindje. We noemden het Henri. We waren zoo gelukkig met hem. Hij groeide op. Hij werd vier jaar en toen.... toen ging.... hij.... dood! o Fietje.... toen....”

Snikkend ging de arme man verder: „Hij.... was.... zoo.... lief.... zoo heel lief. Hij lachte.... zoo lief.... hij praatte zoo aardig. Wij waren.... zoo rijk.... nog rijker.... dan in het groote.... mooie.... huis in de stad. Maar.... toen.... hij.... weg was.... was 't met al ons geluk.... gedaan.”

„En Henri dan?” vroeg Fietje. „Wie is Henri dan?”

Een oogenblik snikte de arme man voort.

Toen ging hij verder:

„Ja, hij is ook mijn beste jongen. Maar hij is niet mijn Henri, dien ik verloren heb. Toch houd ik zooveel van hem. Dat komt, omdat hij zooveel op hem lijkt. Hij heeft ook als Henri blauwe oogen en donker krullend haar. Dat had mijn Henri ook.”

„Maar wie is deze Henri dan?” vroeg Fietje, die er nog niets van begreep.

„Luister Fietje. Eenige dagen, nadat ik hem had weggebracht naar 't kerkhof, stierf mijn eenige broer. Hij woonde bij Brussel. Brussel is een groote stad, ver hier vandaan in een vreemd land, dat België heet. Toen ik mijn broer begraven had, begaf ik mij naar het station. Het liep al tegen den avond, toen ik 't station naderde. Door een donkere laan ging ik. Ik stapte zoo vlug ik kon, want het was vinnig koud. Daar hoor ik naast mij een zacht snikken. Ik loop op 't geluid af. Achter een boom vind ik een kindje. Ik neem het op en loop er mee naar het station. Bij 't licht der lamp beschouw ik het. Ik schrok, zoo leek het op Henri. Maar mijn Henri was grooter. Het kind, dat ik gevonden had, was niet ouder dan drie jaar.

Het kind was zeer armoedig gekleed. Oude, versleten kleeren had het aan. Het bibberde van koude. In zijn jaszakje vond ik een briefje, waarop geschreven stond:

„Red dit arme kind. Zijn ouders kunnen het geen eten geven.”

Wat moest ik doen? Een oogenblik dacht ik er aan het arme schaap naar den burgemeester van de stad te brengen. Maar dat deed ik niet. Het arme kind zou naar een vondelingengesticht worden gebracht. En dat wilde ik niet. Ik nam het mee, want ik wist dat ik er goed mee deed.

Mijn vrouw schrok ook, toen ze 't kind zag.

„Man,” riep ze uit; „kijk, dezelfde oogen, en dezelfde haren als Henri. En als hij lacht, zie toch die kleine, mooie tandjes.”

Een oogenblik zweeg de man weer.

„Begrijp je wel, Fietje,” ging hij voort, „dat we 't kind niet konden

missen. Begrijp je wel, dat we 't lief kregen als onzen Henri? We noemden hem ook Henri. We dachten en geloofden, dat hij ons door God was geschonken. We willen hem niet missen. Voor niets ter wereld wil ik hem afstaan. Als ze hem mij afnemen, ga ik dood. Zonder hem kan ik niet leven. Toch ben ik zoo bang, dat hij mij nog eens ontnomen wordt. Daarom stop ik hem weg, als een vreemde in mijn huis komt."

"Wat moeten zijn ouders wel arm zijn," zei Fietje.

"O, ja," antwoordde de lorrenman, „heel arm. Wat zouden ze gelukkig zijn, als ze wisten, hoe goed wij voor hem zijn."

Fie had toegeluisterd. Al luisterende had ze de hand van den man gevat. Toen hij had uitgesproken, bleef ze hem aankijken.

Glimlachend streek de man haar over het blanke voorhoofd.

"Je moogt het nooit en aan niemand vertellen, Fietje. Ik heb 't jou verteld, omdat ik zooveel van je houd en jij mijn Henri zoo lief hebt. Maar nu moet jij 't geheim goed bewaren, zul je?"

"Ja," zei Fietje; „ik zal het aan niemand vertellen. Maar..."

"Nu?" vroeg de man.

"Maar wel aan moe, riep Fietje uit; „aan moe alleen. Moe zal het toch niet aan een ander vertellen."

"Dat is goed," antwoordde de man.

"Ik zal moe zeggen, dat ze 't niet vertellen mag aan anderen, en dan doet moe 't ook niet."

"Goed, mijn kind. Kom, laten we nu maar binnen gaan."

Onder het naar huis gaan zei de man nog: „Henri weet niets van ons geheim, Fietje."

Nu dat begreep Fietje wel.

"Ik zal niets vertellen," zei ze.

Fietje bracht dien dag tot zeven uur bij haar nieuwe vrienden door. Toen ging ze naar huis. Dat ze dien avond en de volgende dagen alleen aan Henri en haar geheim dacht, behoef ik u zeker niet te zeggen.



ZEVENDE HOOFDSTUK.



edert Fietje's moeder het dorp verliet, heb ik u niets van haar verteld. Het wordt dus tijd, dat ik u iets van haar en broertje meedeel. Juffrouw Jonker was, zooals ge weet, huishoudster bij mevrouw Duin. Mevrouw Duin was een bejaarde weduwe. Ze woonde in een klein, doch mooi huisje. Fietje's moeder kon het heel goed met haar mevrouw vinden.

„Als ik Fietje bij me had,” zei moeder dikwijls, „zou ik geheel gelukkig zijn. Mevrouw is een best mensch. Ze houdt zooveel van Guusje.”

Nu, dat mevrouw veel van Guusje hield, wist deze zelf het best.

Wat had hij al niet een speelgoed van mevrouw gehad. Overdag lag de tuin er door overhoop. 's Morgens sjouwde hij het erin, over dag speelde hij er mee en 's avonds liet hij het liggen. Dat was ook het gemakkelijkst.

Gelukkig zorgde moeder of Betje, de meid, ervoor, dat de soldaatjes, trams en ballen binnenkwamen. Dat was maar goed ook. Anders zouden de soldaatjes aan 't loopen, de trams aan 't rijden en de ballen aan 't rollen zijn gegaan. Er klommen weleens jongens over de lage heining.

Mevrouw ging dikwijls met Guusje wandelen, niet in de stad, maar buiten in de bosschen of — naar de zee. Ge weet zeker al,

dat Scheveningen een badplaats is, niet ver van Den Haag gelegen. Des zomers komen daar veel menschen om te baden in de zee. Baden is gezond en frisch.

Als ze op Scheveningen waren, mevrouw en Guisje, ging de eerste altijd in een grooten badstoel zitten. Zoo'n badstoel heeft een heel groote kap. Je gaat in den stoel zitten en schuift de kap naar de zon. Dan zit je lekker in de schaduw. Als mevrouw zoo zat, vermaakte ze zich met te kijken naar de menschen om haar. Het meest en het langst keek ze naar Guusje, die de kousen en schoenen uitgetrokken had en in de zee baadde.

Wat had hij een schik met de aanrollende golfjes! Hij lachte en sprong, als die ondeugende golfjes tegen zijn broek kwamen.

„Mevrouw ook baden!” riep hij altijd.

Maar hoe kon mevrouw dat! Mevrouw kon toch niet zooals kleine meisjes doen met bloote beenen en opgetrokken rokken daar rond gaan loopen!

Maar dat begreep die domme Guus niet. Hij liep toch ook rond met bloote beenen en zooveel meisjes en jongens met hem!

„Mevrouw ook de kousen en schoenen uittrekken?” riep hij altijd.

Doch mevrouw glimlachte en vlijde zich in den grooten badstoel en keek en geeuwde en

En viel eens in slaap. En ze sliep zoo vast, dat ze niets meer hoorde van het bruisen der zee en het gepraat der menschen om haar. Guisje plaste met zijn kleine beentjes. De druppels vlogen in de hoogte tot aan zijn witten hoed. Hij schaterde van pret en riep: „Mevrouw, kijk eens, kijk eens!”

Doch mevrouw sliep maar door.

Opeens kreeg Guusje een kostelijken inval. Hij liep op mevrouw toe. Hij viel op zijn bloote knietjes voor haar neer en

„Kijk eens, kijk dien jongen eens,” riep men om Guusje heen.

Daar was me toch die jongen bezig den lagen schoen van mevrouws rechtervoet uit te trekken. Mevrouw merkte er niets van. Ze sliep vast en als mevrouw vast sliep, was ze niet zoo gemakkelijk wakker te krijgen. Dat wist Guusje's moeder wel. Die riep 's morgens

soms wel tien keer „Mevrouw, mevrouw!” vóór ze antwoord kreeg.

Guusje trok en trok. Wat zat die kous toch vast! De menschen om mevrouws stoel lachten. Eindelijk, daar kwam zij aan, de lange, zwarte kous. Zij zakte al lager en lager, tot....



„Hu hu” riep mevrouw eensklaps en sprong overeind. Ze keek verward in 't rond.

Daar zag ze de kous, die haar op den voet hing, en de lachende gezichten om haar.

„Foei, Guusje,” riep ze en trok gauw de kous in de hoogte en den schoen weer aan.

„Ook baden, mevrouw!” riep Guusje.

De omstanders lachten en zeiden: „Wat een leuk ventje.”

Toen lachte mevrouw ook en de omstanders verwijderden zich langzaam in alle richtingen.

Als mevrouw, thuis gekomen, de grappen vertelde, door Guusje uitgehaald, was ze nooit boos meer. Integendeel. Ze lachte om die guitenstreken, al had Guusje haar ook een oogenblikje van verlegenheid bezorgd.

Als mevrouw van Guusje's grappen vertelde, lachte zijn moe altijd en noemde hem „haar lieven jongen.” Toch vergat ze nooit van haar Fietje te vertellen.

„O mevrouw,” begon ze dan, „dan moest u Fietje gekend hebben. Die was ook altijd zoo aardig en gutig. Verbeeld u, eens....”

Dan vertelde moeder voorvallen uit Fietje's jongste kinderjaren.

„Aardig, leuk,” riep mevrouw altijd uit, als moeder vertelde. „Ik zou haar ook wel bij me willen hebben, maar ik ben te klein behuisd. Doch, wie weet. Ik denk nog wel eens te verhuizen naar een grootere woning.”

„Heusch, mevrouw!” riep moeder dan uit.

„Ja, en dan komt Fietje ook hier.”

„O mevrouw,” juichte moeder, „als dat eens waar was!”

Denzelfden avond, waarop Fietje met haar groot geheim thuis kwam, zat mevrouw Duin met haar huishoudster in de kleine voorkamer.

„Mijn besluit is genomen,” begon mevrouw. „Met September gaan we verhuizen naar de Javastraat. Het huis, dat ik gehuurd heb, is veel grooter dan dit. Je kunt Fietje dan ook ophalen.”

„O, mevrouw,” riep Fietje's moeder gelukkig uit. „Mag dat, kan dat?”

En ze drukte de hand van haar mevrouw en riep: „O, wat ben ik gelukkig! Ik dank u, o, ik dank u zoo. Mijn beide kinderen bij me, wat zal dat heerlijk zijn!”

Toen moeder dien avond bij Guusje in het bed lag, vertelde ze haar geluk aan haar kleinen jongen.

„Fietje komt hier,” zei ze. „We gaan verhuizen. Ben je niet blij, mijn jongen?”

„Ja,” antwoordde Guus. „Mag Fietje ook met de bloote beenen in 't water?”

„Zeker,” antwoordde de moeder.

Wat was moeder blij! Van vreugde kon ze dien nacht den slaap maar niet vatten. Den volgenden morgen was ze al heel vroeg op.

Om kwart over zeven werd er gescheld.

Moeder deed de buitendeur open, doch ze zag er niemand voor staan. Toen sloot ze de deur en keek in de brievenbus. Er lag een brief in. Ze haalde hem er uit en las het adres.

„Voor mij, van Fietje,” riep ze verheugd uit. Ze opende de enveloppe en nam het blaadje postpapier er uit.

Dat was een lange brief. Zoo lang had Fietje er nog nooit een geschreven.

Vlug las moeder den brief. Fietje vertelde er haar geheim in.

„U mag het aan niemand vertellen, moesje, aan niemand hoor. Het is een groot geheim. Komt u nu eens gauw. O, ik verlang zoo. Als U komt, zult U Henri wel zien. O, hij is zoo lief. Ik houd haast evenveel van hem als van broertje.

Dag, lieve, moesje. Kom nu eens gauw bij

FIETJE.”

Zoo eindigde de brief.

„Ja, mijn kind,” riep moeder uit, toen ze den brief gelezen had. „Ik kom gauw bij je. Dan haal ik je op. Dan kom je bij me, lieve. Morgen zal ik je schrijven. Van avond ga ik naar juffrouw Booms.”

Juffrouw Booms was huishoudster bij mijnheer en mevrouw Van Lingendaal. Deze woonden op een groot, mooi buiten, dicht bij de zee.

Juffrouw Booms was de eenige kennis, die Fietje's moeder had. Eén avond in de veertien dagen bracht ze op de villa door, in gezelschap van juffrouw Booms.

Dien avond ging Fietje's moe als naar gewoonte naar het buiten van mijnheer Van Lingendaal.

Mijnheer stond aan de deur.

„Dag, juffrouw Jonkers,” zei hij minzaam.

„Dag, mijnheer,” groette de juffrouw.

Toen ging ze naar binnen.

Toen ze had plaats genomen, zei ze:

„Wel juffrouw, hoe gaat het toch met je mijnheer? Is hij ziek? Ik zie hem zelden. Doch, als ik hem zie, verbaas ik mij over zijn bleeke, ingevallen wangen.”

Juffrouw Booms zweeg een oogenblik. Toen zei ze: „Ja, mijnheer is lang de oude niet meer. Hij heeft ook zooveel verdriet gehad. Hij had een kind. Het was een lief, aardig ventje. We woonden toen op een villa bij Brussel. En op een avond was het kind weg.”

Fietje's moeder had toegeluisterd met meer dan gewone nieuwsgierigheid.

In Brussel; het kind was weg. Dat alles was juist zooals Fietje geschreven had. Als Henri eens . . . , maar neen, dat kon toch niet. Dat zou al te toevallig zijn.

„Hoe kwam het?” vroeg Fietje's moeder.

„Het kind speelde in den tuin,” ging juffrouw Booms voort. „Het was zes uren.”

„Roep Arthur eens,” zei mijnheer tot Peter, den huisknecht.

„Peter ging naar den tuin, doch hij vond Arthur niet. Hij riep, hij zocht, doch geen spoor van Arthur was te ontdekken. Hij riep ons. We liepen den tuin in, de straat op. We stelden de politie met de zaak in kennis. Doch, alles was vergeefs.”

„Verschrikkelijk, verschrikkelijk,” riep Fietje's moeder uit. „Als die Arthur toch eens Henri was,” dacht ze. „Als het kind van den lorrenman eens het jongetje was, waarom mijnheer Van Lingendaal treurt. Als 't eens zoo was! Maar neen, het kan haast niet. En toch! Wat juffrouw Booms vertelde en Fietje geschreven had, het was eenzelfde geschiedenis.”

„Verwonderlijk,” dacht juffrouw Jonkers.

„En heeft men nooit iets van 't kind kunnen ontdekken?” vroeg ze.

„Helaas, neen. In Frankrijk, in België, overal heeft mijnheer pogingen in 't werk gesteld. Maar Arthur werd niet teruggevonden. O, wat heeft mijnheer er door geleden. Dagen en weken was

hij ziek. Hij riep maar aldoor: „O, mijn Arthur, mijn kind, kom weer hier. O, kom toch. Ik kan niet leven zonder jou, mijn kind.”

„Vreeselijk,” riep juffrouw Jonkers uit. „Hoe oud was het jongetje?”

„Ruim twee jaar. Het zou nu vier geweest zijn. O, het was zoo'n mooi kind. Groote blauwe oogen en donker krullend haar.”

„Blauwe oogen en donker krullend haar,” riep Fietje's moeder uit.



Ze wilde nog meer zeggen. Doch ze bedacht zich nog bijtijds en zweeg.

„Wat is er?” vroeg juffrouw Booms. Het goede mensch begreep niets van dien plotselingen uitroep van juffrouw Jonkers.

Doch juffrouw Jonkers begreep het wel.

„Blauwe oogen en donker krullend haar!”

Maar dat had Fietje ook geschreven.

„Scheelt u wat?” vroeg juffrouw Booms, ziende, dat Fietje's moeder bleek werd.

„Neen.... ja; ziet u; ik kan zulke treurige dingen niet hooren, zonder te ontroeren.”

„Laten we er dan niet verder over spreken,” zei juffrouw Booms en schonk Fietje's moeder een glas water in.

Toen juffrouw Jonkers dien avond in bed stapte, dacht ze: „Hij moet het zijn, het kan niet anders. Ik ga zoo spoedig mogelijk naar Fietje toe. Ik wil er alles van weten. O, als mijnheer zijn kind toch eens terug kreeg! Wat zou hij gelukkig zijn!

Als mevrouw het goed vindt, ga ik overmogen op reis. Ik kan niet langer wachten.”

Het is twee dagen later.

Door de dorpsstraat loopt Fietje. Ze is een paar uren bij Marietje geweest. Ze heeft prettig gespeeld. Nu is ze op weg naar den blinde.

„Het is al een week, dat ik niet bij hem geweest ben,” denkt ze. „Arme man!”

Vlug liep ze de dorpsstraat uit. Spoedig was ze bij haar blinden vriend.

Ze vond hem op zijn gewone plaats op de bank.

„Dag,” riep Fietje al van verre.

„Dag, Fietje, kom eens gauw hier, mijn kind. Ik moet je wat vertellen,” riep de blinde terug.

Toen Fietje bij hem stond, vroeg ze: „Wat hebt u daar?”

Ze keek verwonderd op een groot, dik boek, dat de blinde op den schoot had.

„O Fietje, ik ben zoo gelukkig. Ik ben niet blind meer.”

„Niet blind meer,” riep Fietje verwonderd uit en ze keek den blinde in de oogen. Doch ze zag nog dezelfde doffe oogen van altijd.

De blinde glimlachte.

„Ik heb leeren zien, Fietje. Heeren uit Den Haag hebben het mij geleerd. Maar, ik zie niet met mijn oogen. Ik zie met mijn vingers. Ik lees. O Fietje, het is zoo heerlijk. Ziehier! Zie je die nopjes op elk blad van dit boek?”

„Ja,” zei Fietje; „het lijken wel kleine bergjes op en naast elkaar.”

„Juist, mijn kind. Het zijn figuurtjes van bergen. Elk figuurtje is een letter. Ik weet de letters. Ik maak er woorden van en van deze zinnen. Zoo lees ik.”

„Dat is mooi,” riep Fietje uit.

„Mooi en gelukkig,” ging de blinde voort. „Nu behoef ik niet meer werkeloos mijn tijd door te brengen. Nu kan ik lezen, van den morgen tot den avond.”

Fietje was blij. Nu speet het haar niet zoo erg meer, haar blinden vriend in geen week bezocht te hebben. Hij had nu steeds een besten vriend, die hem veel kon vertellen.

Nog eenigen tijd spraken ze over allerlei dingen. Toen Fietje weg was, opende de blinde het boek en vervolgde zijn verhaal. O, hij was zoo gelukkig!

Toen Fietje in de dorpsstraat liep, hoorde ze achter zich den omnibus aanrollen. Even bleef Fietje staan. Ze moest toch de menschen zien, die er in zaten. Al nader en nader kwam het vierwielige ding met zijn hoogen bok. Daar was het. Nog een seconde, en de omnibus ratelde voorbij.

„Tra — ra, tra — ra,” toeterde de conducteur.

Fietje telde de hoofden, die een eind boven de ruiten uitstaken. Een twee drie vier menschen en dan!

Wie zit daar? Zag Fietje goed?

„Moe moe!” riep ze en ijlde den omnibus na.

Doch het voertuig ratelde en rommelde zoo hard, dat moeder haar lieve kind niet hoorde. En toch riep ze zoo hard ze kon: „Moe, moe!”

De tranen kwamen het kind in de oogen. Ze liep ook zoo hard en ze schreeuwde zoo hard en moetje hoorde, noch zag haar. Een dikke juffrouw zag haar wel. Doch zij deed niets dan lachen. Eindelijk, daar wendde moeder het hoofd naar den deurekant.

Nu zag ze Fietje. Ze stond op. Ze riep „ho! — koetsier, ho!” en tikte tegen de ruiten.

Stil stond de omnibus. Fietje's moeder stapte uit, door den koetsier geholpen. Schreiend viel Fietje haar moeder om den hals.

En toen moeder dicht aan Fietje's oor zeide: „Dag, mijn lieve, lieve kind,” ratelde de omnibus weer voort. En vier hoofden hingen achteruit en vier gezichten lachten en vier monden spraken: „Kijk, hoe lief; zeker een moeder met haar kind.”

Toen Fietje haar moeder had omhelsd en gekust en moeder Fietje had gezoend heel veel malen, gingen ze, arm in arm, heen.

„Dag, juffrouw,” riepen de menschen, die voorbijkwamen. De meesten bleven even staan om een praatje te maken.

Wat was Fietje blij! Van vreugde vergat ze zelfs te vragen naar de oorzaak van moe's onverwachte komst.

Doch moe vergat niet het haar te vertellen.

„Ik kom je nieuwe broertje eens zien, Fietje,” zei ze.

„Heerlijk, moe,” juichte Fie. „Laten we dadelijk maar gaan. Oom en tante zijn niet thuis. Oom moest voor zaken naar de stad. Tante is meegegaan.”

„Goed, kind. Kom maar, we gaan er dadelijk heen.”

Spoedig waren ze het dorp uit. Toen gingen ze het bosch in.

Fietje vertelde dadelijk van dien Zaterdagmiddag, toen ze door een regenbui overvallen was.

Al pratende kwamen ze aan de kleine woning.

„Nu zult u hem dadelijk zien, moe,” zei Fietje. Ze liep vooruit tot aan de deur. Toen moe bij haar was, lichte Fietje de klink op.

De deur ging open. Fietje sprong vroolijk binnen.

„Dag, Henri,” riep ze en liep op den kleinen jongen toe, die bij de tafel stond.

„Dag, Fietje,” riepen twee stemmen uit den hoek van het vertrek. Op dit oogenblik trad Fietje's moeder binnen.

„Dit is moesje,” riep Fie; „moesje is uit Den Haag gekomen, om . . .”

Vóór ze verder kon spreken, ging haar moeder naar de beide menschen, die opgestaan waren.

„Dag, juffrouw,” zeiden ze.

Fietje's moeder drukte beiden de hand.

„Ik ben gekomen om Fietje en . . . om Henri,” zei ze.

Toen ze dit gezegd had, bukte zij zich en nam den kleinen Henri



in haar armen. Ja, het was zooals Fietje geschreven had. Groote, blauwe oogen en donker krullend haar.

„Dag vent, dag Henri,” zei ze, en vatte zijn hoofdje tusschen haar handen. Terwijl keek ze hem in die mooie, blauwe oogen.

„Hoe heet je?” vroeg ze, om toch iets tegen het ventje te zeggen.

„Henri Jalers,” antwoordde hij.

„Ik heet Jalers, juffrouw,” zei de lorrenman.

Fietje keek verrast op. Nu hoorde ze voor 't eerst den naam van den man. En ze kwam toch al weken bij hem. Hoe dat kwam, begreep ze niet. Waarom had ze nooit naar zijn naam gevraagd?

„Jalers,” herhaalde zij zacht en keek den lorrenman aan.

Fietje's moeder had zich van hoed en mantel ontdaan 'en bij de tafel plaats genomen.

Vrouw Jalers zette eenige kopjes op tafel en schonk koffie.

„Zullen we naar buiten gaan?” vroeg Henri.

„Kom maar,” antwoordde Fietje dadelijk. Ze vatte Henri bij de hand en ging met hem de deur uit.

Toen ze buiten waren, zei Jalers: „Fietje is een lief meisje; ik houd veel van haar.”

„En zij van Henri,” liet Fietje's moe en dadelijk op volgen. „In haar brief was ze vol van hem. Ik kon dan ook niet langer wachten. Ik moest het ventje eens zien. Nu, ik moet zeggen, het is een lief, mooi kind.”

„Evenals het mijne, evenals mijn Henri,” riep Jalers uit.

„Arme man,” dacht Fietje's moeder.

„Hoe lang is deze Henri al bij u?” vroeg ze.

„Al ruim twee jaar,” antwoordde Jalers, en vertelde weer dezelfde geschiedenis, die hij reeds aan Fietje had meegedeeld.

Fietje's moeder luisterde met groote aandacht. Geen bijzonderheid ontsnapte haar. Eén zaak was haar duister. Het gevonden kind was armoedig gekleed; het was in lompen gehuld. Dan kon het toch niet van mijnheer Van Lingendaal zijn? Fietje's moeder vond dat onbegrijpelijk! Was Henri Jalers wel Arthur van Lingendaal?

Een paar uren bleef ze in Jalers' woning. Toen ging ze met

Fietje naar het dorp terug. Dien nacht bracht ze in haar broers huis door en vertrok den volgenden dag naar Den Haag.

„Komt u nu gauw terug?” vroeg Fietje. „Komt u nog, vóór u mij voor altijd meeneemt? O, ik ben zoo blij, dat ik weer voor altijd bij u en broertje kom.”

Moeder beloofde niets.

Toen de omnibus wegreed, dacht Fietje: „Nog enkele weken en ik ga naar Den Haag. Kon ik Henri maar meenemen.”

Fietje kon niet weten, dat ze haar moeder veel eerder zou terugzien. Ook kon ze niet weten, welke groote veranderingen er spoedig plaats zouden grijpen.





ACHTSTE HOOFDSTUK.

Fietje's moeder kwam 's avonds om negen uren in Den Haag aan. De gansche reis had ze over Henri en mijnheer Van Lingendaal gedacht. „Wat zal hij gelukkig zijn,” dacht ze, „als hij zijn kind terug heeft. Maar hoe zal ik het aanleggen? Ik heb Jalers beloofd, het geheim te bewaren en mijn belofte zal ik houden. Alleen, als ik zekerheid heb, dat de oude lieden bij Henri mogen blijven, zal ik mijnheer Van Lingendaal alles vertellen. Als Henri eens Arthur was! Wat zal mijnheer Van Lingendaal gelukkig zijn! Hij zal zijn oude vroolijkheid terugkrijgen! Hij zal als vroeger gezond en sterk zijn! En dat alles door mijn lieve Fietje!”

Den volgenden dag ging mevrouw met Guusje naar Scheveningen.

Van deze gelegenheid maakte juffrouw Jonkers gebruik, om naar het buiten van mijnheer Van Lingendaal te gaan.

Ze schelde aan. Een knecht deed open. Deze was gekleed in een blauwe broek met witte jas.

„Wat wenscht u?” vroeg hij heel voornaam.

„Is juffrouw Booms thuis?” was de wedervraag.

„Neen,” klonk het terug.

„Dat is jammer,” zei de juffrouw.

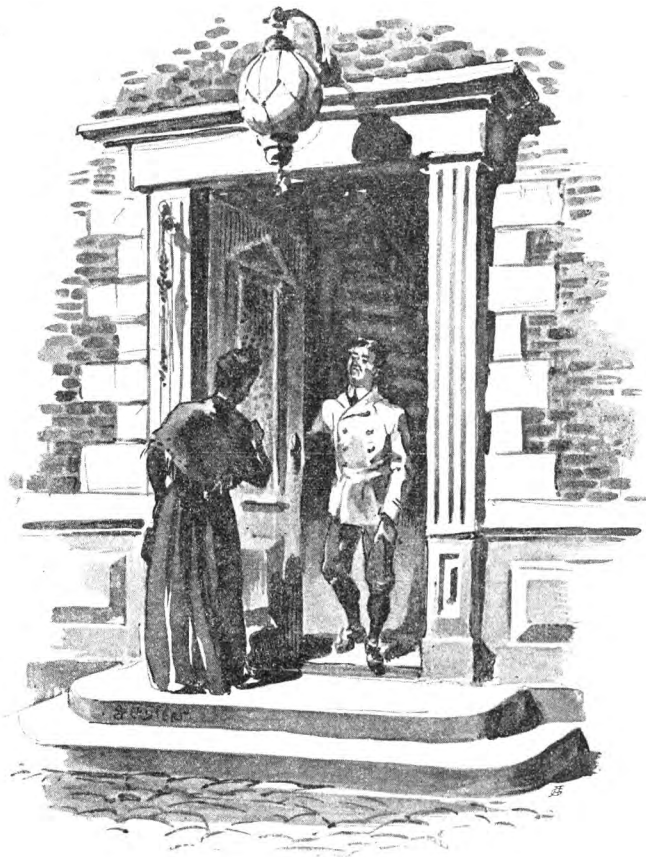
Een oogenblik bleef ze in gedachte staan kijken, de oogen naar den grond.

„Nu, wat wilt u?” vroeg de knecht en deed de deur half dicht.

„Dan.... wil.... ik....”

„Vlug wat, juffrouw. Ik sta niet voor mijn plezier hier aan de deur.”

Fietje's moeder wist niet goed, wat ze doen zou. Daarom bleef



ze weer eenige oogenblikken zwijgend voor zich uit zien.

„Dan moet u maar terugkomen,” zei de knecht ongeduldig. Met wilde hij de deur dichtdoen.

„Neen,” riep de juffrouw haastig. „Is mijnheer thuis?”

„Mijnheer?” vroeg de knecht verbaasd.

„Ja. Ik wensch mijnheer te spreken.”

„Wat een zonderling mensch,” dacht de knecht. „Eerst moet ze de huishoudster en dan weer mijnheer spreken.”

„Mijnheer is thuis,” zei hij veel vriendelijker. „Kom u even in de gang. Ik zal mijnheer zeggen, dat u er is. Hoe heet u?”

„Juffrouw Jonkers.”

De knecht kende Fietje's moeder niet. Hij was pas een paar dagen bij mijnheer Van Lingendaal in dienst.

„Juffrouw Jonkers,” herhaalde de knecht en liep de trappen op. Een oogenblik later kwam hij terug.

„Of u maar boven wil komen,” riep hij van halverwege de trap.

Fietje's moeder voldeed aan dit verzoek. Ze ging de trap op. De knecht klom haar voor. Een oogenblik later stond ze in de prachtige bovenzaal. Aan den wand hingen kostbare schilderijen in breede, vergulde lijsten. Boven de zware tafel hing een lichtkroon met sierlijk gedraaide armen. Op den vloer stonden mooie stoelen en canapé's.

Voor in de kamer bleef de juffrouw staan.

„Kom binnen,” zei mijnheer Van Lingendaal minzaam.

De juffrouw trad binnen. Het dikke tapijt boog onder haar voet. Het was, alsof ze op mos liep.

„Neem plaats, juffrouw Jonkers.” Met deze woorden schoof mijnheer Van Lingendaal een stoel bij de tafel.

De juffrouw ging zitten. Ze voelde zich in het geheel niet op haar gemak in de deftige zaal tegenover den grooten mijnheer. Ze wist ook niet goed, hoe ze beginnen zou.

Daarom kuchte ze één, twee malen.

Eindelijk zei ze: „Ik heb een dochttertje, mijnheer. Het heet Fietje. Gisteren ben ik bij haar geweest. Ik ben huishoudster bij mevrouw Duin!”

„Ik weet het,” antwoordde mijnheer. Hij begreep nog niet, wat de juffrouw eigenlijk wilde.

„Ik kwam om juffrouw Booms te spreken,” ging de juffrouw voort. „Maar, zij is niet thuis. Toen dacht ik . . .”

„Spreek vrij uit, juffrouw.”

„Ja, mijnheer. Zooals ik u zeide, ik ben bij mijn dochtertje geweest. Ik had haar zoo graag meegenomen, dat begrijpt mijnheer wel.”

„Ja, juffrouw, dat begrijp ik,” antwoordde mijnheer.

„Ik dacht het wel, mijnheer. Ik weet, u hebt ook een kindje gehad, is het niet?”

„Ja, vroeger. Vroeger, toen we in Brussel woonden, had ik een kindje. Het was mijn lieveling, het was mijn beste, mijn alles. En ze hebben hem mij afgenomen. Ze hebben hem meegenomen. Wie weet waarheen. Al twee jaren is hij weg. Nooit zal ik hem weerzien. O, mijn Arthur, mijn lieve jongen!”

Al sprekende was mijnheer opgestaan. Toen hij de laatste woorden uitriep, liepen hem de tranen over de wangen. Met groote stappen liep hij de kamer op en neer.

„Zou ik het nu zeggen,” dacht Fietje's moeder. „Nu op dit oogenblik!” Ze wilde het doen, maar ze bedacht zich. Eerst moest ze zekerheid hebben, dat Jalers en zijn vrouw bij hun Henri zouden mogen blijven.

„Hebt u alles gedaan, wat u kon, om uw kind terug te krijgen?” vroeg ze.

„Alles,” antwoordde mijnheer, „alles. In het begin hoopte ik nog mijn lieveling terug te krijgen. Doch nu is mijn hoop voorbij. Nooit meer zal ik zijn stemmetje hooren. Nimmermeer zal ik hem in die lieve, blauwe oogen zien. O Arthur, mijn jongen. Ze hebben mij jou afgenomen. Ze hebben jou en mij ongelukkig gemaakt!”

„Geen hoop verliezen, mijnheer,” waagde Fietje's moeder te zeggen.

„Tracht mij geen hoop te geven, juffrouw! Neen, mijn kind is weg, weg voor altijd. Alles zou ik willen geven, om hem terug te hebben. Ik zou arm willen zijn, als ik mijn kind maar had.”

„Arm,” herhaalde Fietje's moeder; „arm. Dus u zoudt de menschen, die uw kind hadden opgevoed, niet van uw kind verwijderen? U zoudt de menschen, die uw kind liefhadden, niet alleen achter laten?”

„Neen, o neen,” riep mijnheer Van Lingendaal. „Alles, wat ze

wenschten, zou ik ze geven. Maar u spreekt, alsof u iets van mijn Arthur weet. En dat kon toch niet, neen, dat kan niet?"

Toen glimlachte Fietje's moeder. Mijnheer Van Lingendaal zag het en riep: „Juffrouw, spreek! Maar weet u dan iets.... van.... mijn kind?"

Hijgend bracht mijnheer Van Lingendaal deze woorden uit.

„Ja, misschien weet ik iets van uw kind. Misschien hebben twee brave mensen het opgevoed."

„Is het.... waar?" hijgde mijnheer Van Lingendaal en hield zijn handen voor de oogen. „O zeg mij, waar is mijn kind?"

Nu vertelde Fietje's moeder geregeld, wat ze wist. Mijnheer Van Lingendaal luisterde toe. Hij was zenuwachtig en ontroerd.

„Verder, verder!" riep hij telkens gejaagd uit.

Fietje's moeder zeide aan het eind van haar verhaal: „Toch ben ik nog niet zeker, dat Henri uw kind is. Henri toch had heel armoedige kleertjes aan. Dat had toch uw Arthur niet. En dan dat briefje, waarop stond:

„Red dit arme kind:

Zijn ouders kunnen het geen eten geven."

Maak u dus niet te blij, mijnheer!"

Maar mijnheer maakte zich wel blij. Hij geloofde vast zijn Arthur gevonden te hebben. In zijn blijdschap riep hij: „Jeane, Jeane, ons kind, onze Arthur is terug."

Jeane, zoo heette mevrouw Van Lingendaal, kwam snel aanloopen.

Zij was niet minder gelukkig dan haar man. Er werd besloten dadelijk op reis te gaan. Ze zouden zich zelf overtuigen, of Henri van den lorrenman hun Arthur was.

Een half uur later hield een rijtuig voor het spoorstation stil. Mijnheer en mevrouw Van Lingendaal stapten uit, door Fietje's moeder gevolgd. De kaartjes waren spoedig genomen.

Een paar uren later stapten door het kleine dorpje drie mensen. Twee er van zagen er zoo deftig uit, dat de dorpsmensen hun oogen uit keken.

„Kijk eens!" riepen ze. „Juffrouw Jonkers met een deftige dame

en een deftigen mijnheer. Wie zouden ze zijn? Wat zouden ze komen doen, hier in het dorp?"

De menschen drukten hun neuzen tegen de ruiten, om toch goed te zien. Sommige kwamen naar buiten geloopen.

Al meer en meer naderden de drie menschen de woning van Jalers.



Het bosch waren ze uit. Daar lag het kleine huisje achter de dichte struiken. Dat huisje verborg al den schat van mijnheer en mevrouw Van Lingendaal, maar ook van den lorrenman en diens vrouw.

Fietje was ook in het huisje. Ze had vacantie. Wat had zij het druk! Geen wonder ook. Ze vertelde, dat ze met September naar Den Haag verhuisde.

„Ben je er blij om?” vroeg Jalers.

„Ja,” zei Fietje. „Ik vind het alleen zoo jammer, dat ik Henri niet meenemen kan.”

Nu, dat wist Jalers wel.

„Henri houdt zooveel van je,” antwoordde hij. „Hij zal je zoo missen.”

Henri zei niets. Hij was bezig een rood lintje om den staart en een blauw om den hals van poes te binden. Hij had het dus veel te druk, om te luisteren.

„Klaar!” riep hij, toen de lintjes vastzaten. „Opa, kijk eens! Fietje, kijk eens! Mooi, mooi!”

Poes vond het echter niet mooi en volstrekt niet plezierig. Ze zette den staart overeind en knorde.

„Niet doen, Henri,” zei Fietje. „Poes wil het niet hebben. Hoor eens, hoe zij broemt!”

Henri trok een verdrietig gezicht.

„Poes is mooi,” zei hij, „en poes is blij ook!”

„Nee, Henri,” antwoordde Fietje. „Je moet het lint van den staart doen. Poes wil het niet hebben.”

Toen Fietje dit zeide, keek ze een weinig boos.

Henri zag het en begon bijna te huilen. Hij knoopte zwijgend den strik los.

Voor Fietje deed hij alles. Hij hield ook zooveel van haar. Zij was net een klein moedertje voor hem.

Poes sprong op den grond en ging onder de tafel liggen.

Henri klom op een stoel.

„Zingen, Fietje!” riep hij, toen hij op de zitting van den stoel stond.

„Goed,” antwoordde Fietje. „Wat moeten we zingen?”

Henri noemde een versje, dat Fietje hem geleerd had. Fietje stemde het liedje in en ze zongen het tot het einde toe.

Toen ze den laatsten regel aanhieven, stond Fietje's moeder voor de deur, en luisterde met open mond.

Mijnheer en mevrouw Van Lingendaal waar aan den rand van het bosch achtergebleven. Fietje's moeder had het beter gevonden voor-

uit te gaan. Ze wilde Jalers en diens vrouw voorbereiden op de groote gebeurtenis. Wat kostte het den twee menschen een moeite te wachten. Elke minuut scheen hun een uur. Ze hadden zoo graag dadelijk het huisje binnengeloopen. Doch Fietje's moeder had het beter gevonden, dat ze wachtten. Nu stonden ze daar aan den rand van het bosch en keken maar naar het kleine huisje achter de struiken.

„Mooi!” riepen Jalers en zijn vrouw, toen Fietje het versje had gezongen. Mooi, hoor!”

Nu, Fietje had een lief stemmetje.

Pas hadden Jalers en zijn vrouw „mooi, hoor!” uitgeroepen, of de deur ging open. Fietje's moeder kwam binnen.

Wat keken de menschen in het huisje de binnengetredene verbaasd aan!

Fietje liep op moeder toe, Henri ook. Na Fietje en Henri gekust te hebben, gaf moeder Jalers en zijn vrouw een hand.

„Ik wou u graag even spreken,” zei ze. „Het is beter, dat de kinderen het niet hooren.”

„Fietje, ga eens even met Henri naar buiten, wil je?”

Fietje gaf Henri een hand en nam hem mee naar buiten.

Toen ze buiten de deur waren, vertelde moeder de geheele geschiedenis. Wat keken Jalers en zijn vrouw vreemd op van 't gebeurde.

„Wanneer komen ze hier?” vroeg Jalers.

„Spoedig, spoedig,” antwoordde Fietje's moeder.

„Kijk eens door dit raam. Zie je daar ginds aan den rand van het bosch die twee menschen? Dat zijn mijnheer en mevrouw Van Lingendaal, dat zijn misschien Henri's ouders!”

Toen ze dit gezegd had, liep ze naar buiten. Ze riep Fietje en Henri, die achter de struiken in het gras zaten. Beide kinderen gingen het huisje binnen. Spoedig volgden mijnheer en mevrouw Van Lingendaal.

Ze liepen het vertrek binnen. Ze zagen Henri en — herkenden dadelijk hun Arthur. Ze liepen op hem toe. Ze wilden hem in hun armen nemen. Maar Henri schreide: „Neen, o-pa, o-pa!” Zoo vlug

hij kon, liep hij naar Jalers. Deze nam hem in zijn armen. Schreiend verborg het kind zijn kopje tusschen Jalers hoofd en schouder.

„Arthur, mijn Arthur!” riep mijnheer Van Lingendaal uit en liep met open armen op Henri toe.

In den hoek van het vertrek stonden Fietje en haar moeder. In weinig woorden had moeder haar alles verteld.

„Hij kent u niet meer, mijnheer,” zei Jalers. „U moet het mij



niet kwalijk nemen. Hij houdt zooveel van mij en mijn vrouw.”

„Neen, brave mensen,” juichte mijnheer Van Lingendaal en drukte Jalers en diens vrouw de hand.

„Ik heb hem Henri genoemd, mijnheer! Ik wist zijn naam niet.... en.... mijn kind heette Henri.”

Henri, die zijn naam hoorde roepen, wendde zijn betraand gezichtje tot den vreemden mijnheer.

„Vrouw,” riep mijnheer Van Lingendaal uit, „zie, dezelfde oogen nog. Hij is niet veranderd. Lieve, lieve Arthur!”

„Loopen,” zei het knaapje op dit oogenblik. Jalers zette hem op den grond. Vlug wilde het ventje naar Fietje loopen. Doch zoo ver kwam hij niet. Mijnheer Van Lingendaal tilde hem van den grond. Hij nam hem in zijn armen en kustte hem vele malen en noemde hem: „Mijn kind, mijn Arthur, mijn lieveling.” Mevrouw Van Lingendaal kustte haar kind ook en vatte zijn armpjes, en beide menschen schreiden en lachten en lachten en schreiden van vreugde en geluk.

Langen tijd hielden de gelukkige ouders hun kind in hun armen. Toen mijnheer Van Lingendaal zijn lieveling op den grond zette, trad hij op Jalers en diens vrouw toe.

Hij drukte beiden de hand en zweeg een langen tijd.

Eindelijk zei hij: „Brave menschen, gij hebt mij zoo gelukkig gemaakt. Aan u dank ik het, dat ik mijn kind terug heb gekregen. Ik heb beloofd u niet van mijn kind, dat eigenlijk ook het uwe is, te scheiden. Ik neem u mede naar Den Haag. Voor u zal ik een huisje laten bouwen dicht bij het mijne. Dan zult gij mijn Arthur, uw Henri dikwijls zien. Ook wil ik niet meer, dat ge lorrenman blijft.”

„Henri, Henri,” riep Jalers. Hij bukte zich en het kind vloog in zijn armen.

„Ik blijf bij je, mijn jongen, mijn lieve Henri,” riep hij uit en de tranen liepen hem over de wangen.

„Vrouw, wat zijn we gelukkig! Nu behoef jij niet meer uit, beste vrouw, met een kar achter je. Voortaan zullen we wonen in een mooi huisje — bij onzen lieven Henri.”

Mijnheer Van Lingendaal was naar Fietje en haar moeder gegaan.

„Lief kind,” zei hij tot Fietje. „Geef mij een hand. Aan jou heb ik ook zooveel te danken. Zonder jou zou ik mijn kind niet teruggevonden hebben. Ik weet ook, hoeveel je van mijn Arthur houdt.”

Fietje kreeg een kleur van verlegenheid. Ze zei niets.

Henri, of Arthur, zooals hij voortaan genoemd werd, kwam naar haar toegesprongen. Ze pakte hem in haar armen en kuste hem.

In den hoek van het vertrek stond Jalers. Hij hield zijn arm om zijn vrouw en zei:

„Vrouw, wat ben ik blij! Voortaan zal ik geen lorrenman meer zijn. We zullen wonen bij onzen Henri. Dat alles hebben we eigenlijk te danken aan die lieve, beste Fietje.”





BESLUIT.

Het is enkele weken later.

Door het kleine dorpje rijdt de omnibus. Behalve een oude juffrouw en een dikke boterboer zitten nog drie menschen in het voertuig.

Voor de meeste huizen langs de dorpsstraat staat een groepje van twee of meer menschen. Ze wuiven met hoeden en petten en zakdoeken en roepen: „Dag, juffrouw, dag Fietje, dag Guusje!”

En achter het raam van den omnibus wuiven vier kleine kindehandjes de menschen tegen en roepen twee mondjes om 't hardst: „Dag, dag!”

Aan het eind van het dorp staat achter het hek de blinde. Fietje is zooeven bij hem geweest met moeder en broertje. Ze hebben afscheid genomen, de brave blinde en de kleine Fietje.

„Ik kom nog wel eens bij u,” heeft Fietje beloofd. „En ik zal ook het blindenschrift leeren. Dan zal ik u veel en dikwijls schrijven.”

Toen Fietje het hek uitging, schreide ze bedroefd. Het viel haar zoo hard van haar besten, ouden vriend te scheiden.

Nu is de omnibus voor het huis.

„Dag Fietje, dag beste meid!” roept de blinde en hij wuift met zijn zakdoek. En tranen rollen uit zijn oogen, die niet zien kunnen zijn kleine, lieve vriendin.

„Dag, dag,” roept Fietje, „dag beste Willems!”

Nu is de omnibus den hoek om. De blinde gaat weer op zijn bank zitten en neemt het boek. En al lezende vallen tranen op het dikke, gele papier.

Moeder Jonkers ging met haar kinderen naar Den Haag. Mijnheer



Van Lingendaal had haar een huisje gekocht, waarin ze voortaan met haar kinderen wonen zou. Toen ze dien avond voor 't eerst in de kleine woonkamer zaten, schreide moeder.

„Ik ben zoo blij,” zei ze tot Fietje, „dat ik jou weer bij me heb.”
Een paar uren later hield een rijtuig voor de woning stil. Er werd

gescheld. Fietje deed open. Binnen kwamen mijnheer en mevrouw Van Lingendaal, Arthur en — de oude Jalers met zijn vrouw.

Mijnheer had een pak onder den arm. Arthur droeg poes, Fietje's oude vriendin.

Hij zette het dier op Fietje's schouder en zei: „Ik breng ze weer bij je, Fietje.”

Fietje bedankte het jongetje. Ze was blij haar oude speelmakker weer bij zich te hebben.

Wat was er dien avond blijdschap in de kleine, gezellige woonkamer. Allen lachten, niet het minst de oude Jalers. En wat bevatte nu het pakket, dat mijnheer Van Lingendaal onder de tafel had gelegd?

Voor moeder en kinderen kwamen er fraaie cadeaux uit. Het meest blij was Fietje wel met den mooien gouden ketting, dien Arthur haar om den hals hing. Onderaan hing een portretje van Arthur. Aan de achterzijde stond:

Van mijnheer en mevrouw Van Lingendaal
voor
FIETJE.

Vele jaren zijn sedert dit alles verlopen. Arthur woont nog altijd op het mooie buiten niet ver van Scheveningen. Hij is een flinke jongen geworden. Guus is op een kantoor en heeft al een aardig weekgeld. Fietje is onderwijzeres op een der scholen in Den Haag. Dikwijls vertelt ze aan haar kinderen de geschiedenis van Arthur.

Wij kennen die al. Doch één zaak weten we nog niet. Wie had Arthur te Brussel gestolen? Dat had een vroegere bediende van mijnheer Van Lingendaal gedaan. Die bediende was oneerlijk geweest, verscheiden malen. Daarom had mijnheer Van Lingendaal hem weggejaagd. De trouwelooze knecht verviel van kwaad tot erger. Hij kreeg zelfs gevangenisstraf. Uit de gevangenis ontslagen, besloot hij zich

op mijnheer Van Lingendaal te werken, aan wien hij de schuld van alles gaf. Daarom stal hij het arme kind en wikkelde het in versleten, vuile kleeren. Alleen een van zijn makkers, die ook al in de gevangenis gezeten had, wist van zijn schelmstuk. Jarenlang bleef het geheim verborgen. Doch eens, toen beide booswichten hevige ruzie kregen, verklapten ze elkaar. Beiden werden gevat en in de gevangenis gezet. De slechte bediende zit nu nog altijd achter slot en grendel.

En de blinde? Als ge eens in het dorpje komt, waar Fietje woonde, moet ge den ouden man maar eens opzoeken. Hij is nog altijd tevreden, vroolijk en gelukkig. Hij heeft al een aardig stapeltje brieven van Fietje gekregen.

Jalers en zijn vrouw wonen in het huisje, dat mijnheer Van Lingendaal voor hen liet bouwen.

„Vrouw,” zegt Jalers dikwijls, „wat hebben we een heerlijken ouden dag! Dat is wat anders dan sjouwen van 's morgens tot 's avonds met de lorrenkar.”

Mijnheer en mevrouw Van Lingendaal komen de beide oudjes vaak opzoeken.

„We zullen nooit vergeten,” zegt mijnheer dikwijls, „dat we al ons geluk te danken hebben aan die twee oudjes in het huisje en aan

FIETJE JONKERS.”

